

Nemške čete so zavzele Brajilo, važno rum. luko.

DEVETA ARMADA, KATERI POVELJUJE BIVŠI NAČELNIK NEMŠKEGA GENERALNEGA ŠTABA, JE OBKOLILA TRDNJAVO FOȘCANI. — ZAEKTRAT JE CILJ NEMCEV GALAC. — RUSKO POROČILO PRIPOZNAVA, DA SE RUSI UMIKAJO. — GRŠKA VLADA BO ZAVRNILA ZAVEZNIKE. — KONŠTANTIN IN BIVŠI GRŠKI MINISTRSKI PREDSEDNIK VENIZELOS. — ZAVEZNIŠKA BLOKADA.

Berlin, Nemčija, 5. januarja. — Donavska armada pod poveljstvom generala Koscha, je zavzela včeraj Brajilo, največje rumunsko pristaniško mesto. Pred Brajilo sta padli vasi Gurgueli in Romanu, ki sta bili zelo močno utrjeni in kateri so Rumuni zelo obupno branili.

Zdaj ni v Dobrudži nobenega rumunskega niti ruskega vojaka več. Ruske čete ki so branile svoje pozicije na desnem bregu reke Donave, so se umaknile na levi breg.

Odločilna bitka, ki bo skorajgotovo zadnja na rumunskem bojišču, se bo vršila pri Seretu. Armada generala Falkenhayna, bivšega šefa nemškega generalnega štaba, je obkročila s treh strani utrjeno mesto Foșcani.

Tozadevno uradno poročilo se glasi: — Nemške in bolgarske čete so zavzele največje in najvažnejše rumunsko pristanišče v Veliki Valahiji, Brajilo.

V Dobrudži ni zdaj nobenega sovražnika več. Fronta nadvojvode Jožefa: V bližini Odobesti so naše, avstrijske in ogrske čete zavzele z naskokom več višin, ki so izvanredno strateške važnosti.

Pri Rimmik-Saratu smo zavzeli Slobocijo. Na levem bregu Donave prodirajo bolgarske čete proti Brajilu in Galacu.

Troglad, Rusija, 5. januarja. — Ruski generalni štab je izdal danes o bojih v Rumuniji sledeče uradno poročilo:

— V Dobrudži, petnajst vrst vzhodno od Brajile, so se vršili vroči spopadi, v katerih smo bili mi zmagovalci. Sovražnik je imel izvanredno velike izgube.

Proti večeru smo bili prisiljeni umakniti se proti severu, kjer je dobil sovražnik zelo velika ojačenja.

Pri Kapatanu, 14 vrst severovzhodno od Foșcani, se je moral sovražnik umakniti. Rumunske čete ga neprestano zasledujejo. Njegove izgube so ogromne.

Pri Korproriji so se morali Rumuni nekoliko umakniti. — Sovražnik je napredoval tudi vzhodno od Topoșika. Severno od reke Oituz smo odbili vse napade.

Berlin, Nemčija, 5. januarja. — Nek vojaški strokovnjak pravi:

— Zdaj je 12,000 kvadratnih kilometrov v rokah centralnih vesilj. Rusi so se umaknili z velikimi izgubami, — ravno tako tudi Rumuni. Nemci so zaplenili veliko vojnega materiala in drugih potrebščin. Njihova fronta se bo zdaj zmanjšala.

Na fronti pri Seretu, kjer so zdaj koncentrirani zavezniški, bodo potrebovali veliko manj vojakov. Večino svojih čet, ki so se dozdaj borile na rumunskem ozemlju, bodo poslali na druge fronte.

Dobrudžo bo kaj lahko branili, ker so na severni strani velika močvirja, katerih ne bodo mogli v slučaju ofenzive, Rusi tako lahko prekorajiti.

London, Anglija, 5. januarja. — Pred par dnevi so poslali zavezniški grški vladi noto, v kateri zahtevajo zase razne privilegije. Kot se čuje, bo kralj Konstantin to noto odločno zavrnil.

Grška se nikakor ne bo pridružila zaveznikom. Zaenkrat je vse potrpežljiva in ugodila po možnosti vsem željam zaveznikov. Baje je prepričana, da bodo zavezniški prejalisti spoznali, da je bila blokada grške obali nepravilna kazenska za Grško.

Kralj Konstantin je včeraj konferiral z bivšimi grškimi ministrskimi predsedniki. Vsi so definitivno sklenili, da se noti ne sme in ne more ugoditi.

Glede Venizelosa ni podal grški kralj nikake izjave. Najbrže ima kak poseben načrt, na kak način bo obračunal z bivšim državnikom, ki je tako odločno nastopil proti njemu.

London, Anglija, 5. januarja. — Zdaj so zablokirana vsa grška pristanišča. Ves promet med Grško in drugimi državami kontrolirajo zavezniške bojne ladje. Tudi grška pošta in brzojav sta pod zavezniško kontrolo.

Pariz, Francija, 5. januarja. — Na macedonski fronti vlada skoraj popoln mir. Razen spopadov med prednjimi stražami se ni pripetilo ničesar posebnega.

Zadnje dni so Srbi nekoliko napredovali od ovinku reke Černe. Bolgari so bili pred par dnevi zavzeli nekaj pozicij, ki so pa skoraj brez vsake strateške važnosti.

Tretje rusko vojno posojilo. — Iz Curiha se javlja: V kratkem se bo na leto tretje rusko vojno posojilo v višini 700 milijonov, da se plačajo vojna naročila.

Rusija raziri brambno dolžnost. — Stockholm, 4. januarja. — Ruski ministrski svet se posvetuje o predlogu, ki razirja brambno dolžnost do 51. leta.

V znamenju korupcije.

Borzni spekulante so že par dni prej vedeli, da bo poslal Wilson mirovno noto.

Washington, D. C., 5. jan. — Že nekaj časa se je govorilo, da so nekateri vedeli nekaj dni prej, da bo Wilson poslal svojo mirovno noto. Borzni spekulante so to izrabili in napravili lepe dobičke. — Danes se je začelo o tem razpravljati v zbornici.

Poslanec Wood je spravil stvar na dan in rekel, da ne dolži nikogar, ampak, da hoče stvar samo pojasniti, kakor je slišal pripovedovati. Kot dokazuje za ta borzni skandal navajava Wood sledeče znane osebe in tvrdke:

Wilsonov privatni tajnik Tumulty; Bolling, brat predsednikove žene; Bernard Baruch iz New Yorka; Kahn & Kuhn, New York, Thompson & McKinnon; Lamson Bros & Co.; E. F. Hutton & Co., New York in F. A. Conolly. Washington, D. C., kjer je član tudi Bolling.

Wood je takoj spočetka trdil, da izpove samo to, kar je slišal in je rekel, da je tvrdka Conolly, katere član je tudi brat predsednikove žene, napravila velike dobičke.

Wood je dobil prve informacije potom pisna, katerega mu je pisal borzni spekulat A. Curtis iz New Yorka. Wood pravi, da se mu je povedalo, da je Barney Baruch vedel za Wilsonovo noto dva ali tri dni prej, predno je bila odposlana in da je imel v Biltmore Hotelu z Tumultyjem več konferenc.

Kongresnik Bennet je rekel, da je Baruch dan pred objavljenjem note prodal z velikim dobičkom 15 tisoč akcij.

Wood je nadalje trdil, da je nek tveval iz Chicaga pisala Hartley-u v Oshkosh, Wis., da misli Wilson v kratkem izdati mirovno noto in naj po svoje prijateljem, da naj hitro prodajo akcije. Ravno tako je tudi prejela tvrdka Lamson Bros. v Lafayette, Ind., iz Chicaga poročilo, da misli Wilson v kratkem poslati mirovno noto.

Zbornica je nato sklenila povabiti razne osebe, katere je imenoval Wood in jih zaslišati, da izpovedo, kaj je resnice na Woodovi izjavi. Zasliševanje se prične v ponedeljek.

A. Curtis je izjavil, da ni nikdar pisal nikakega pisma; Tumulty trdi, da že več let ni bil v Biltmore hotelu in da sploh ni vedel, da misli Wilson poslati kako mirovno noto. Ravno tako zanikujejo vse druge osebe, katere je imenoval Wood, da bi sploh kaj vedele o celi stvari.

Pa je že tako, da ljudje, ki so zapleteni v kak škandal, zlasti pa še visoko stoječe osebe, kaj radi zanikujejo in dementirajo vse vesti o njihovem umazanem delu.

Novi davčni načrti.

Washington, D. C., 4. januarja. Izdaja pauzamskih bondov za 125 milijonov, zvišani dohodninski in lastninski davek, kakor tudi zvišanje davka za žganje, pivo in svačnice in zvišane pristojbine za uvoz kave in čaja, to so načrti hišnega odseka, ki naj bi ugotovili sredstva in pota, da se pokrije primanjkljaj \$20,000,000 koncem fiskalnega leta. Odsek se bo pečal s to zadevo takoj po zopetni otvoritvi kongresa.

Izvoz živil.

Washington, D. C., 4. januarja. Velikanske množice živil odpošljajo neprestano iz ameriških pristanišč. Iz statističnih podatkov, katere je objavil urad za tu- in inozemsko trgovino, je razvidno, da je vrednost živil, katere so izvozili tekom enajstih mesecev v evropske dežele, približno 650 milijonov dolarjev; mesečni izvoz je znašal toraj približno 60 milijonov.

Največji del izvoženih živil obstoji iz pšenice in moke, dalje mesa in drugih poljedelskih pridelkov. Vrednost izvoženega žita za kruh je znašal av enajstih mesecih 404 milijonov dolarjev. Izvoz živil se je po podatkih statističnega urada nekoliko zmanjšal.

Z vseh strani.

Potopljeni parniki.

London, Anglija, 5. januarja. — Nemški podmorski čoln je potopil grški parnik "Tsiropinas", 5015 ton. 12 mož posadke je rešil ribiški čoln "San Jose"; kapitan in 12 mož pa je prišlo v Cobas na Španskem.

Tudi norveški parnik "Helgoy" je bil potopljen.

Pariz, Francija, 5. januarja. — Iz Bresta na Francoskem poročajo, da je podmorski čoln potopil norveški parnik "Odda"; moštvo se je rešilo.

Ameriški poslanik Vopicka pre-

stavljen. — **Washington, D. C., 5. januarja.** Ameriški poslanik Vopicka bo pre-stavljen iz Bukarešta, ker tako zahteva nemška vlada. Ostane pa še vedno poslanik za Rumunijo, Belgijo in Srbijo. Znano je, da je Vopicka ostal v Bukarešti, ko so Nemci zavzeli mesto. Nemci ga dolže, da se je pokazal nenevtralnege proti centralnim državam s tem, da je simpatiziral z Rumuni. Vopicka je obremen z nizozemskim poslanikom vzlet pod svoje varstvo podanike zavezniških držav ob času, ko so Nemci zavzeli Bukarešto.

Predsednik v San Marino zaprt.

Rim, Italija, 5. januarja. — O-linto Anati, ki je bil že dvakrat predsednik republike San Marino v severni Italiji, je bil aretirani, ker je poneveril dva milijona lir državnega denarja. Pravijo da je nesrečno spekuliral.

Konzul Vogel vjet.

El Paso, Tex., 5. januarja. — Nek ameriški konzul v južni Mehiki poroča, da so Villovi pristali v Colima vjeli nemškega konzula Vogel-a in ga drže, da bi dobili zanj odškodnino. Ravno tako imajo vjetega Amerikanca dr. C. H. Morilla.

"Deutschland" zopet pride.

New London, Conn., 5. jan. — 25 črnecv je prišlo iz Baltimore da razkladajo železniške vozove Eastern Forwarding Co., kamor bo zopet prišel še ta mesec nemški trgovski podmorski čoln "Deutschland". Ravno isti delavci so v novembru razložili "Deutschland", ko je bila v drugi v Ameriki.

Mnogo ton sivega gumija in nikla je nakopičenega v skladiščih pri pomolu State Terminal in vedno še dovažajo te stvari, ki jo bo vzel s seboj "Deutschland".

Vsi člani ameriškega poslanstva na Dunaju bolni.

Dunaj, Avstrija, 5. januarja. — Pri ameriškem poslanstvu na Dunaju so skoro vsi bolni. Poslanikov svetovalec U. Grant Smith je že zapustil Dunaj in je na potu v Združene države, ker je vsled velikega napora obolen na živcih. Bil je že nekaj časa v sanatoriju. Frederick R. Dolbeare, drugi poslaniški tajnik je pred nekaj dnevi tudi odpotoval proti Ameriki, da okreva po prestani bolezni; bil je namreč operiran na slepem črevesu. Allen W. Dulles, tretji poslaniški tajnik je obolen na protinu. Sheldon R. Crosby, prvi poslaniški tajnik je bil včeraj operiran na slepem črevesu in se počuti boljše.

Posledice novoletne pijače.

63 let stari Robert Armstrong iz Ridgewooda je prišel na Novega leta dan precej vinjen domov; pričel je razsajati in se pripraviti s svojo ženo, s katero je živel že 40 let v zakonskem stanu. Pustila ga je aretirati in ko je stal pred sodnikom, mu žena ni hotela od-pustiti. Armstrong je bil nato postavljen pod policijsko nadzorstvo in ne sme skozi eno leto piti opojnih pijač ter mora iti vsako nedeljo v cerkev.

Grof Huyn postane kardinal.

"Berliner Tagblatt" javlja, da bo postal praški nadškof grof Huyn kardinal. Sv. Oče hoče s tem imenovanjem počastiti spomin cesarja Franca Jožefa I.

Francoska fronta.

Nemci so vdrti v angleške zakope, pa so se morali umakniti. — Slabo vreme ovira operacije.

London, Anglija, 5. januarja. — Južno od Loos so Nemci vdrti v naše zakope, pa smo jih prepodili z velikimi izgubami. Tudi mi smo imeli nekaj izgub. Poročajo tudi o artilerijskih bojih. Angleži so tudi izgubili dva zrakoplova.

Francosko poročilo naznanja več napadov brez posebnih uspehov. Podvzeli so tudi več zrakov-plovnih poletov za nemške postojanke.

Berlin, Nemčija, 5. januarja. — Nemško poročilo pravi, da so danes večkrat napadli belgijske postojanke in so vjeli 51 vojakov. porušili so tudi sovražnikove utrjene pozicije.

Vsled slabega vremena artilerija ni imela mnogo dela; infanterija pa je imela več uspehov.

Nek nemški oddelek je prodril v četrto vrsto angleških zakopov razstrelil njihove jarke in je vjeli 51 vojakov.

300 ubitih od potresa.

Tokio, Japonsko, 5. januarja. — Neko poročilo iz Taihoku, glavne ga mesta Formoze, naznanja, da je 300 ljudi izgubilo življenje vsled potresa v ozračnem delu Formoze. Število porušenih hiš se cen na 1000.

Še več žrtev tornada.

Muskogee, Okla., 5. jan. — Več-raj smo poročali, da je tornado porušil neko šolo na deželi, kjer je bilo ubitih več šolskih otrok. Se-daj poročajo, da so pozneje na za-ljubljenih ranah umrli še štirje otroci, tako da znaša zdaj števil celih 15. Težko ranjenih je 8 izmed 29 otrok samo dva nista bila nič poškodovana. Vihar je drvil nato čez Quinton, Okla., kjer je porušil več hiš; 7 ljudi je bilo ranjenih, med temi eden nevarno.

Delavski problem.

National Civic Federation, pr kateri igra ulogo tudi Samuel Gon-pers, predsednik A. F. of L., b imela svojo letno konvencijo v New Yorku, in sicer 22. januarja kakor se je danes objavilo. Zve-za se bo pečala zlasti z vprašanji ki so važna in koristna za delavce.

Med drugim bo prišla na razgovor tudi brezbriznost, ako ne cel opozicija delavcev napram oboro-ževanju, nato pa bodo razmotri valji vprašanje, ali bi ne kazalo u-peljati nemški sistem zavarovanja da bi se vzdržalo ljudstvo v Ame-riko pripravno v vojaškem oziru. Konečno se bodo tudi resno pečal z vprašanjem, ali bi se ne dalo z-diniti delavstvo in finančni svet; kaj največji produktivni moči, da bi se na ta način rešilo bodoče probleme.

Novo slovenske knjige!

Kaj se vse dogaja v ljubljanski de-želni bolnišnici. — Izpoved očivid-ca. — Strašne razmere.

Pre par mesecev se je vrnila v A-meriko neka Slovenka, ki je bila skoraj celo leto bolniška strefnica v ljubljanski deželni bolnišnici. — V službo je stopila takoj ko je iz-bruhnila vojna in je bila navzo-ča, ko so pripeljali prve ranjence v Ljubljano. Svojo težavno službo je izvrševala skoraj neprenehoma noč in dan. Slovenski listi v Ame-riki so navezani samo na poročila raznih angleških in ameriških li-stov. — Ta poročila so dobra kar se tiče splošnosti, glede raznih po-drobnosti posebno pa glede raz-mer v starem kraju, se ne moremo veliko zanesti nanje.

Ko se je vrnila omenjena Slo-venka v Ameriko, je povedala u-redništvu našega lista kar je v ljubljanski bolnišnici videla, slišala in doživela. — Uredništvo je pričelo vse njeno razmotrivanje v Kolarju za leto 1917.

Rojaki, sezite po njem, dokler ga je še kaj v zalogi! — Razen tega obsega tudi nebroj drugih član-kov, lepih povesti in slik.

V Rimu bo te dni veliko zavez. zborovanje.

ZAVEZNIŠKE ČETE V SOLUNU MORAJO DOBITI POMOČ. — ITALIJA NAJ POMAGA GENERALU SARRAILU. — ZAVEZNIŠKO ČASOPISJE JE POLNO UPANJA. — SOLUNSKO ARMADO SE MORA NA VSAK NAČIN REŠITI. — ZAVEZNIŠKA OFENZIVA PRI SOLUNU JE BREZ VSAKEGA POMENA, PRA-VI BERLINSKO ČASOPISJE. — BOJI NA SRPSKI FRONTI.

Pariz, Francija, 5. januarja. — Havasova brzojavna agentura je izdala sledeče poročilo:

— V najkrajšem času bodo dospeli v Rim: francoski ministrski predsednik Briand, vojni minister Lyautey, minister narodne industrije Albert Thomas, angleški ministrski predsednik Lloyd George ter general Palićin, zastopnik ruskega generalnega štaba.

To poročilo je narpavilo zelo ugoden utis na vse ita-ljansko časopisje.

Ko bodo državniški zbrani, se bo začela konferenca, pri kateri se bodo posvetovali, na kakšen način bi se zadalo centralnim državam najhujši udarec.

"Il Corriere della Sera" pravi, da bo ta konferenca zelo velikega pomena ter da bo uplivala tudi na Nemčijo in Avstrijo. S tem bodo zavezniški jasno in javno pokazali, da nočejo ničesar slišati o sklepu miru, ampak da se namera-vajo boriti do konca, do končne zmage. In borili se bodo toliko časa, dokler ne bodo dosegli svojih ciljev.

Berlin, Nemčija, 5. januarja. — Berlinsko časopisje je prepričano, da ima sedanje vojno posvetovanje zavez-nikov namen, pridobiti Italijo še bolj na svojo stran, namreč, da bi poslala na Balkan še več svojih čet, in posku-šala rešiti situacijo.

General Sarrail, vrhovni poveljnik zavezniških čet v Solunu potrebuje pomoči. Ako bo prišla ta pomoč prepo-zno, bo vsa ekspedicija čisto brez vsakega pomena.

London, Anglija, 5. januarja. — V Rim sta dospela angleški ministrski predsednik Lloyd George in viskont Milner, član angleškega vojnega sveta.

Berlin, Nemčija, 5. januarja. — Vojaški strokovnja-ki pravijo:

— Odkar je padel Bitolj, ni bilo niti upati, da bodo zavezniški še kaj dosegli. Zavezniško časopisje je še pred par meseci govorilo o osvoboditvi Srbije in Črnegore, zdaj pa se morajo zavezniški bati, da ne bodo s silo pregnani iz Soluna.

Berlin, Nemčija, 5. januarja. — Nemško vrhovno po-veljstvo poroča, da je položaj na macedonski fronti ne-izpremenjen.

Pariz, Francija, 5. januarja. — Med Srbi in Nemci se vrše manjši spopadi in večinoma le med prednjimi straža-mi.

Pristojbine za časnike.

Washington, D. C., 4. januarja. Zdi se, da je spaval načrt, povi-šati poštne pristojbine za pošto drugega razreda in upeljati sistem razdelitve v pasove, po katerem bi bili zlasti časniki prizadeti, po-vođi, kakor so izjavili člani zborni-ce. Številni protesti, katere so dvi-gnili izdajatelji listov proti zvišanju pristojbinam, niso zgrešili svo-jeja učinka, tako da bo predloga najbrže že v zbornici zavržena.

Villa poražen.

El Paso, Tex., 5. januarja. — Tukajšnji Carranzov konzul je prejel poročilo, da je general Mur-guia pri Jimenez popolnoma pre-magal Villovo čete, katerim je po-veljeval Villa sam. Mnogo Villovih vojakov je bilo ubitih in vjetih.

Pravijo, da je v tem boju izgubil Villa 1500 mož. Padel je tudi general Martin Lopez in še nek drug general. Villa pa beži proti El Valle.

Pošiljateljem denarja.

Se vedno se lahko denar pošlje v staro domovino po brezičnem brzojavu in potem pošte, toda sprejemamo ga le pod pogojem, da se vsled vojne mogoče izplača z zamudo.

Denar ne bo v nobenem slučaju izgubljen, ampak nastati zamorejo le zamude.

Po brezičnem brzojavu se zamore poslati le okrogle zneske po sto, na primer 100, 200, 300, 400, 500, 600 in tako dalje do deset tisoč kron. Za brzojavne stroške je najboljšje, da se nam pošlje \$4 za vsak naslov; ako bude kaj preveč ali premalo, bomo poslali nazaj, oziroma pisali za primanjkljaj. Z ozirom na sedanje razmere, ker se veljavna denarja skoraj vsak dan iz-premenijo, nam je nemogoče za oddajene kraje pričevati natančne cene de-narja, ter bomo od zdaj naprej do preklica računali krope po ceni, kakor bode naznanjena v listu "Glas Naroda" isti dan, ko nam dospe v roke de-nar, mogoče tudi po nižji ceni, za slučaj, da bi razmere nanesle tako.

Kdor želi, da se izplačilo izvrši po brezičnem brzojavu, naj pripomni na denarni nakaznici "pošlje naj se brzojavno".

CENE :					
K:	10.00	1.50	K:	120.00	16.20
K:	15.00	2.20	K:	130.00	17.55
K:	20.00	2.85	K:	140.00	18.90
K:	25.00	3.55	K:	150.00	20.25
K:	30.00	4.20	K:	170.00	22.55
K:	35.00	4.90	K:	180.00	24.50
K:	40.00	5.55	K:	190.00	25.65
K:	45.00	6.25	K:	200.00	27.00
K:	50.00	6.90	K:	220.00	29.75
K:	55.00	7.60	K:	230.00	30.50
K:	60.00	8.25	K:	250.00	33.25
K:	65.00	8.95	K:	300.00	41.00
K:	70.00	9.60	K:	400.00	54.00
K:	75.00	10.30	K:	450.00	60.75
K:	80.00	10.95	K:	500.00	67.50
K:	85.00	11.65	K:	600.00	81.00
K:	90.00	12.30	K:	700.00	94.50
K:	100.00	13.50	K:	800.00	108.00
K:	110.00	14.85	K:	900.00	121.50
			K:	1000.00	135.00

“GLAS NARODA”

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (a corporation).

FRANK SAKSER, President, LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the corporation and addresses of above officers: 82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Table with subscription rates for various regions like Ameriko, Canada, and Europe.

“GLAS NARODA” izhaja vsak dan izven nedelj in praznikov.

“GLAS NARODA” (“Voice of the People”) Issued every day except Sundays and Holidays. Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order.

Dopisom in pošiljatkam naredite ta naslov: “GLAS NARODA”

82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Avtonomija.

Zadnji čas je prišlo iz domovine par zelo zanimivih poročil.

Avstrijska vlada je stavila par nesramnih predlogov in pozvala na Dunaj zastopnike nemških narodov v Avstriji, da naj o tem razpravljajo.

Kolikor smo informirani, jih je vlada vprašala, če naj se Avstrija združi v gospodarskem oziru z Nemčijo, če naj se prikljubi Galiciji novi poljski kraljevini in če naj bo tudi znanprej nemški jezik v Avstriji edino zveličaven.

Slovenec sta šla zastopat na Dunaj poslanca Slovenske Ljudske Stranke dr. Krek in dr. Korosec.

Kot se čuje, so bili zastopniki vseh nemških narodov odločno proti tem predlogom. Dr. Krek se je zavzemal za popolno svobodo v narodnostnem oziru, zahteval je, da se Avstrija ne sme ukloniti Nemčiji in da naj imajo vsi jeziki v Avstriji enako veljavo.

Sestanek se je vršil sredi mesca novembra. Tako starokrajški listi.

Newyorško časopisje je priobčilo včeraj sledečo vest:

Washington, D. C., 4. januarja. — Danes je dopelo sem poročilo, da bo podelila Avstroogrška, Dalmacija, Bosni in Hrvaški avtonomijo. Prebivalstvo teh treh provinc znaša približno 6.000.000. Skoraj vsi prebivalci so Slovani. V slučaju, da bodo zahtevali diktirati zavezniški mirovne pogoje, se bo tej novi avtonomni državi pridružilo tudi Srbijo in Črnogor.

Avstrija bi odstopila tudi Galicijo svobodni kraljevini poljski, ako bi se na mirovni konferenci pripoznalo neodvisnost Poljske.

Ako promatramo to dvoje poročil, vidimo na prvi pogled, da imata nekaj skupnega.

Recimo, da sta poročila resnični in v tem zmislu nadaljujmo razpravo.

Avstrijski narodi so že leta in leta nezadovoljni s svojo nemško vlado. Slovenski, hrvaški in češki poslanci so to nezadovoljnost večkrat že javno izrazili, ko je pa prišla vojna in ko je zagospodarila kruta brezobzirna sila, ni upal nihče črhiniti besede.

Vsak je deloma s strahom, deloma z upanjem gledal v bodočnost. Zdaj se bliža vojna koncu in ob koncu vojne bo treba delati velike račune.

Nemški narodi v Avstriji bodo zahtevali plačilo za izgubljene žrtve, za prelito kri.

Za vsakega zatiranega ima beseda svoboda največji čar. Tega ne vedo samo zavezniški, pač pa tudi Avstrija in Nemčija.

Ko sta dala nemški in avstrijski cesar Poljakom svobodo, so ju smatrali Poljaki za največja dobrotnika celega poljskega naroda.

V svojem veselju in razburjenosti niso niti pomislili, da jih je Viljem s tistim razglasom vred spravil pod pikelhavo. Za trenutek so pozabili svoje trpeče brate v Poljski Prusiji in jim ni niti na um padlo, da hoče Nemci z njimi pomnožiti svoj armado.

Nemci so zavezniške dozaj še vsepovsod prehiteli. — Rusija je obljubila Poljakom svobodo, Nemčija je pa stvorila “neodvisno” Poljsko; zavezniški hočejo napraviti Veliko Srbijo, Avstrija in Nemčija pa nudita Hrvatom — avtonomijo.

In kaj lahko se zgodi, da jim jo bosta dali. Radovedni smo le, kakšna bo ta avtonomija.

Ali bo imela nova avtonomna država ravno toliko pravice, kot jih imata zdaj hrvaško-slavonska kraljevina in kraljevina Dalmacija?

Če se bo v novi avtonomni državi merilo na ta način pravice kot se jih meri zdaj na Hrvaškem in v Dalmaciji, je boljše da ostane pri starem.

Ljudje nimajo radi velikih izprememb in ne stopajo z veseljem iz dežja pod kap.

Samo o Slovenceh ne zine nikdo — ničesar... Dozaj jih niso oficijelno omenili niti enkrat ne zavezniški ne Avstrija in Nemčija.

Toda pri mirovnih pogajanjih bo vprašanje glede Slovencev zelo kočljivo. Žive namreč v bližini Trsta, ki je zavezniškim ravnotako pri srcu kot Avstriji in Nemčiji.

Dopisi.

Sharon, Pa. — Tužnim srečam naznanjam žalostno vest vsem svojim sorodnikom, prijateljem in znanecem, da mi je umrla ljubiba soproga in mati šestih nedoraslih otrok, Terezija Paulenič, rojena Skodel v vasi Šmarje na Dolenskem, stara 37 let. Bolehala je od 13. junija 1916 in bolezen jo držala v postelji od 2. avgusta do 24. decembra, kateri dan je izdihnila svojo dušo ob devetih dopoldne. Izročili smo jo materi zemlji 26. decembra po katoliškem obredu, kakor je sama želela. Spremidli smo jo v veličastnem sprevodu, kakorčnega v tukajšnji naselbini še ni bilo videti med Slovenci. Prvikrat so pokazali člani treh društev, da so složni in da ljubijo svoje rojake. Akoravno pokojnica ni bila članica nobenega društva, so ji vendar društva izkazala zadnjo čast polnoštevila. To, dragi rojaki, naj vam bo za vzgled, da ne odlašate s pristopom k eni ali drugi slovenski podporni organizaciji, ker vsaka po bratovsko pomaga svojim članom v času boleznij in po smrti otre marsikatero solzo žalujočim. Tem potom se zahvalim vsem sorodnikom in prijateljem, zlasti pa še ženskam za vso pomoč in tolažbo v času boleznij; še najlepša zahvala pa bratu ranjke in njegovi ženi, ki je ranjki stregla in jo tolažila v zadnjih devetih dneh in je bila pri njej v poslednjem izdihljaju. Nadalje se prav iskreno zahvaljujem vsem trem društvom, namreč društvu Slovenski Dom S. N. P. J., društvu Slovencev S. N. P. J. in društvu sv. Barbare za veliko vdeležbo in vsakemu društvu posebej lepa hvala za vemo. Prav prisrčno hvala vsem skupaj, kdor mi je kaj pomagala v tem žalostnem času. Ostane naj vsem v dobrem spominu in Tebi, nepozabljena, naj bo delahka tuja zemlja! — Josip Paulenič.

Cleveland, Ohio. — Že celih deset let prebiram razne slovenske liste v Ameriki, najrajši seveda uredniške članke, dopise, ideje raznih slovenskih voditeljev, kakor tudi kritike raznih ljudi. Najbolj mi gre pa v slast kaj takega, kar spada v splošen dobrotit slovenskega naroda in kar se tiče njegaj uspehov, kakor narodnih domov ali lastnih dvoran in kaj sličnega. V ospredu je Slovensko Zavešče, ki je žalibog samo poludejstveno, ko bi bilo res gotovine ljudem v korist, pa to spi. Slovenski trpin rad žrtvuje denar za vsako novo idejo, nabere se par tisočakov, pa zmanjka energije agitatorjem in voditeljem. Imajo par konference, del denarja zapravijo, se skregajo in tako ideal slovenskih trpinov zadremajo in to le po zaslugah malčinskih voditeljev. To je zato, ker so naši voditelji povečini taki ljudje, ki delajo le za blagor svojega žepa, taki, ki z žulji svojih rok so nikoli kruha niso služili. Kdor pa se preživi z umom svoje glave, takih imam malo v Ameriki in se za širši dobiti nič ne brigajo in tudi nimajo pojuna, kakšen trpin da je slovenski narod, ker z navadnim trpinom niti v dotiko ne pridejo. O tem imajo le teorijo. Iz te teorije pridejo reki in fraze, katerim ni neizkušani Slovenci vrjamejo in jih podpiramo kot naše ideale s tisočaki. Nabralo se je že dosti tisočakov, to bo vsak pritrtil; ali komu v korist, kdo ve pa to? In tako bo šlo vedno naprej, dokler bomo živeli v sovraštvu in zavisti eden do drugega. V slučaju, da se govori razvije med našimi obrazci ali si o njem sploh mislimo, da malo več ve, bo manj izobraženega, mesto, da bi ga poučil, ezmerjal z nazadnjaki in butigi in temu sledi jeza in sovraštvo. Potem pa seveda pride cela afera pred baro, kjer se kupi za krvave denarje zadoščanje, ki je pa le v korist kapitala in mreža našemu razumu. To je eden naših najbolj običajnih obredov. Vendar pa imamo tudi nekaj, kar smo lahko ponosni na to in kar nam je vsem v korist, enim več, drugim manj, in to so v vsakem oziru naše podpornne organizacije, le njih ustanovniki se premalo upoštevajo. Seveda se dobijo tudi ustanovniki, ki so ustanavljali organizacije le v svojo korist, oziroma so gojlfali organizacije za njih denar, pa čudo, delavec trpin je imel toliko poguma, da je vso to odstrani. Če pa slučajno pride mož poštenjak za voditelja, se mu pa ne plača in se v drugič ne da zopet izvoliti. To je pri nas Slovenceh že od narave, da brez humpbaga nismo složni in tako z eno besedo: Slovencem v Ameriki uspeška po-

Bogokletstvo.

Nekateri fanatiki smatrajo vojno za šibo božjo, za kazen, ki je doletela človeštvo, pogrezajno v materializem in brezvernost.

Bog bi ne bil več Bog, če bi si moral poslužiti takih sredstev, da bi spreobrnil nevernike. Grozodejstva, ki se gode v sedanjih vojni, daleko prekašajo grozodejstva tridesetletne vojne. Takih krivic, kot so zdaj, še ni bilo na svetu.

Se nikdar ni izteklo za prazen nič toliko človeške krvi; se nikdar nista tako oblastno nastopala sila in groza; še nikdar ni bila pravičnost in poštenost tako strahovito poteptana kot je zdaj.

Bogokletstvo najpogostejše vrste je govori, da je Bog pristopil kaj takega, da si je po njegovi volji vse človeštvo tako strahovito kaznovano.

Ljudje, ki govorijo kaj takega, niso več fanatiki pač pa norci v pravem pomenu besede.

Kam naj pristevamo one profesorje, duhovnike in druge, ki so poslali predsedniku Wilsonu noto, v kateri so ga prosili in skoraj zahtevali, da naj zdej še ne deluje za mir?

Ta nesramnost presecega vse meje.

Človek se še ne čudi toliko, če se zavzamejo za nadaljevanje vojne razni vojni špekulantje, tovarnarji in drugi, ki imajo dobiček od nje.

Kri, katera je razlita skoraj po celi Evropi, krivice, ki upijejo do neba, prekujejo ti vampirji v čisto zlato in si polnijo žnjim svoje mošnje.

Tem toraj oprostimo. Da se pa služabniki Kristusa, ki je učil bratstvo in ljubezen, pridružujejo tem vampirjem, je nam nepojmljivo.

Najhujše in najnesramnejše je pa, da nastopajo ti ljudje v imenu pravičnosti. Oni naštevajo zločine in nepravilnosti posameznih bojujočih se držav in pravijo, da morajo biti ti zločini prej poplačani, predno se sklene mir.

Po njihovem mnenju bi ne bil mir, sklenjen v sedanjem času, zadostna pokora za greh.

Torej moriti se mora naprej, pa naj velja kar hoče. Po njihovem mnenju bo pokora šele tedaj zadostna, če se bo še naprej grnalo krivice na krivice, nepostavnost na nepostavnost.

In vse to naj se zgodi v imenu božjem.

Pravični Bog — pravi pismo, ki so ga poslali ti ljudje predsedniku Wilsonu — ki je pristopil, da je bil njegov edini Sin križan, ne bo gledal z dopadanjem na narode, ki bi se prenehali bojevati pred bolestjo in smrtjo, vsled strahu pred bolečinami in pomanjkanjem.

Te besede so največje bogokletstvo, ki si ga more človek misliti. Vsemogočni naj bi se torej jezil na one, ki se hočejo usmiliti milijono nesrečnikov in obupanec!

Vsemogočni naj bi ne imel drugačnejšega sredstva za zadoščanje krivice kot umor, kri in krivice?

Ali so ti ljudje res slepi? — Ali res ne izprevidijo, kako so se pregrešili proti svojemu Bogu?

Odbor v Philadelphiji, ki je poslal predsedniku Wilsonu omenjeno pismo, je sklenil to pismo raztrositi v stotisočih izvodih po celi Ameriki. Teh pisem ne bo nikdo z veseljem čital, razen borzni špekulantje in tovarnarji.

Zahteve po miru pa ne bodo zahteli, agitacije za mir ne bodo zmanjšali.

S tem si bodo postavili samo spomenik neizbrisljive sramote.

Preiskave proti draginji?

Vlada preiskuje v New Yorku vzroke, ki so povzročili, da je premog dosegel nezmožno ceno, medtem je pa šla cena zopet navzgor za 25 do 50c pri toni trdega premoga. Ali to še ni najzadnje: izgovori s premogom pravijo, da se premog z današnjim dnevom zopet podraži za 50c pri toni.

Za podražitev premoga navajajo razne vzroke, ki se jih da odpraviti tudi v kapitalistični družbi, če se resno nastopi proti oderuhom. Naraščajoče povpraševanje po premogu in ker so ustavili obrat v nekaterih rudnikih po božičnih praznikih, navajajo kot glavne vzroke za podražitev premoga. Cena za premog na debelo je ostala, vendar je pa poskočila v prodajo na drobno na \$7.75 in \$8.25 za tono.

Nekateri fanatiki smatrajo vojno za šibo božjo, za kazen, ki je doletela človeštvo, pogrezajno v materializem in brezvernost.

Bog bi ne bil več Bog, če bi si moral poslužiti takih sredstev, da bi spreobrnil nevernike. Grozodejstva, ki se gode v sedanjih vojni, daleko prekašajo grozodejstva tridesetletne vojne. Takih krivic, kot so zdaj, še ni bilo na svetu.

Se nikdar ni izteklo za prazen nič toliko človeške krvi; se nikdar nista tako oblastno nastopala sila in groza; še nikdar ni bila pravičnost in poštenost tako strahovito poteptana kot je zdaj.

Bogokletstvo najpogostejše vrste je govori, da je Bog pristopil kaj takega, da si je po njegovi volji vse človeštvo tako strahovito kaznovano.

Ljudje, ki govorijo kaj takega, niso več fanatiki pač pa norci v pravem pomenu besede.

Kam naj pristevamo one profesorje, duhovnike in druge, ki so poslali predsedniku Wilsonu noto, v kateri so ga prosili in skoraj zahtevali, da naj zdej še ne deluje za mir?

Ta nesramnost presecega vse meje.

Človek se še ne čudi toliko, če se zavzamejo za nadaljevanje vojne razni vojni špekulantje, tovarnarji in drugi, ki imajo dobiček od nje.

Kri, katera je razlita skoraj po celi Evropi, krivice, ki upijejo do neba, prekujejo ti vampirji v čisto zlato in si polnijo žnjim svoje mošnje.

Tem toraj oprostimo. Da se pa služabniki Kristusa, ki je učil bratstvo in ljubezen, pridružujejo tem vampirjem, je nam nepojmljivo.

Najhujše in najnesramnejše je pa, da nastopajo ti ljudje v imenu pravičnosti. Oni naštevajo zločine in nepravilnosti posameznih bojujočih se držav in pravijo, da morajo biti ti zločini prej poplačani, predno se sklene mir.

Po njihovem mnenju bi ne bil mir, sklenjen v sedanjem času, zadostna pokora za greh.

Torej moriti se mora naprej, pa naj velja kar hoče. Po njihovem mnenju bo pokora šele tedaj zadostna, če se bo še naprej grnalo krivice na krivice, nepostavnost na nepostavnost.

In vse to naj se zgodi v imenu božjem.

Pravični Bog — pravi pismo, ki so ga poslali ti ljudje predsedniku Wilsonu — ki je pristopil, da je bil njegov edini Sin križan, ne bo gledal z dopadanjem na narode, ki bi se prenehali bojevati pred bolestjo in smrtjo, vsled strahu pred bolečinami in pomanjkanjem.

Te besede so največje bogokletstvo, ki si ga more človek misliti. Vsemogočni naj bi se torej jezil na one, ki se hočejo usmiliti milijono nesrečnikov in obupanec!

Vsemogočni naj bi ne imel drugačnejšega sredstva za zadoščanje krivice kot umor, kri in krivice?

Ali so ti ljudje res slepi? — Ali res ne izprevidijo, kako so se pregrešili proti svojemu Bogu?

Odbor v Philadelphiji, ki je poslal predsedniku Wilsonu omenjeno pismo, je sklenil to pismo raztrositi v stotisočih izvodih po celi Ameriki. Teh pisem ne bo nikdo z veseljem čital, razen borzni špekulantje in tovarnarji.

Zahteve po miru pa ne bodo zahteli, agitacije za mir ne bodo zmanjšali.

S tem si bodo postavili samo spomenik neizbrisljive sramote.

Preiskave proti draginji?

Vlada preiskuje v New Yorku vzroke, ki so povzročili, da je premog dosegel nezmožno ceno, medtem je pa šla cena zopet navzgor za 25 do 50c pri toni trdega premoga. Ali to še ni najzadnje: izgovori s premogom pravijo, da se premog z današnjim dnevom zopet podraži za 50c pri toni.

Za podražitev premoga navajajo razne vzroke, ki se jih da odpraviti tudi v kapitalistični družbi, če se resno nastopi proti oderuhom. Naraščajoče povpraševanje po premogu in ker so ustavili obrat v nekaterih rudnikih po božičnih praznikih, navajajo kot glavne vzroke za podražitev premoga. Cena za premog na debelo je ostala, vendar je pa poskočila v prodajo na drobno na \$7.75 in \$8.25 za tono.

Advertisement for Severa's Balsam for Lungs, including text about its benefits for coughs and lung ailments, and contact information for W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

Zadnji dan avstrijskega cesarja.

V torek, 21. novembra, je vstal cesar kakor ponavadi zgodaj zjutraj; ponoči ga bolezen skoraj ni motila. Prvi vrhovni dvorni mojster knez Montenuovo je prišel ob 8. uri k cesarju in ga je prosil, naj prejme dvornega župnika, da mu podeli papežev blagoslov. Cesar je določil uro, bil je krepak in se je s knezom Montenuovom razgovarjal o raznih poslovnih zadevah.

Cesar je sprejel ob pol 9. uri zjutraj nadvojvodijo Marijo Valerijo, ki je prišla s svojo ljubico groficom pl. Waldburg Zeil. Cesar je sedel kakor navadno pri svoji pisalni mizi, bil je vesel in bistruga uma. Rekel je: “Dobro sem spal, boljše mi je.” Pripovedoval je, da mu je knez Montenuovo pravkar rekel, da mu je poslal sv. Oče blagoslov in da pride dvorni župnik, ki mu bo podelil papežev blagoslov. Ko sta se nadvojvodinja Valerija in njena hči poslovili, je cesar še prej, ko sta ga nameravali kot ponavadi vprašati, kdaj smeta priti proti večeru, rekel: “Danes ne moreš več priti, nimam časa.”

Nadvojvodinja Valerija je pa prosila, naj sme priti vsaj trenutek, da pozve, kako mu gre in da mu bo voščila lahko noč. To je cesar dovolil.

K cesarju sta prišla nato generalna poročnika generalni polkovnik grof Paar in baron pl. Bolfras, da sta mu poročala.

Cesar Frane Jožef I. je sprejel dvornega župnika ob trideset na 10. Prinesel je sv. zakramente kar seboj. Ko je vse pripravil, da podeli cesarju papežev blagoslov, je svetoval cesarju, naj sprejme sv. zakramente. Cesar Frane Jožef I. je rekel, da je pripravljen, posebno še, ker sme sprejeti po zajtrku tudi svet o obhajilo, nekaj časa že je namreč cesar imel tozadevni privileg apostolske stolice. V popolni jasni zavesti je bil cesar v veliki svoji pisarni izpovedal, sprejel pobožno sv. obhajilo in papežev blagoslov in je odpustil dvornega župnika najmlistnejše z opazko, da ga dobrota sv. Očeta veseli.

Prestolonaslednik in prestolonaslednica sta ob četrta na 12 na kratke hip obiskala cesarja. Tožil je nad svojim zdravjem, a pristavil, da upa, da ozdravi, ker nima časa, da bi bil bolan.

Cesar je nato zadovoljno govoril o uspehih svojih vrlih čet proti Rumuniji in je končno pristavil, da ga zanimanje sv. Očeta glede na njegovo zdravje in ker mu je poslal papežev blagoslov, izredno veseli.

Žal, okoli 1. ure se je cesarjevo zdravje zelo poslabšalo. Ko sta prišla kabinetni ravnatelj baron pl. Schiessl in sekerni načelnik pl. Daruvary, ki sta bila pozvana ob pol 2. k cesarju, ni mogel cesar z njima več delati. Cesar je zapustil pisalno mizo in je nekaj ur posedel v lagodnešem naslonjaču. Približno ob 4. si je pustil cesar po komornem slugi dati še enkrat per in se je zadnjič podpisal. Popoldne ob 5. uri je cesar pri pisalni mizi nekaj malega zaužil. Nadvojvodinja Marija Valerija je prišla ob pol 6. uri k svojemu očetu. V na sprotju jutranjih ur je izgledal cesar kot bolnik, ki je močno bolan. Nadvojvodinja Marija Valerija se je uselila k njemu rekoč: “Nočem te utruditi, takoj bom zopet šla.”

“Da, tako bo dobro”, je rekel cesar, “slabo mi gre”. Ko je nadvojvodinja vstala, da se poslovijo, je cesar rekel, da mora še opraviti pobožnost, sv. Oče mu je poslal blagoslov, dvorni župnik ga je pa obhajal.

Cesar se je pustil pred 6. uro prenesti h klečalniku, dolgo časa je molil sede, ker ni mogel več klečati, kakor sicer. Pri svojih jutranjih in večernih molitvah je namreč vedno klečal.

Ko ga je komorni sluga opozoril, da je čas, da gre ležat, je cesar rekel, da mora še veliko moliti. — Preeneli so ga v posteljo; zdravniki so ga preiskali. Ko so cesarja položili v posteljo, je prošil komorni sluga daljnih ukazov. Cesar je nato glasno in dobočno naznanil uro, kdaj hoče vstati; — “Zjutraj ob pol 4.!” Zdelo se je, da je cesar kmalu dobro zaspal, pozneje se je prebudil in zahteval pijače. Ko je pil, mu je pomagala komorni sluga, da se je zopet vlegel in ga vprašal, če dobro leži. Cesar je odgovoril: “Da, dobro je.” Kmalu nato je prišel močnejše dihati; profesor dr. Ortner mu je zato vbrizgal zdravilo, da ojači delovanje srca, cesar cesar ni več zapazil. Istočasno so poklicali dvornega župnika. Pustili so ga v spalnico ob pol 9. uri; cesarju je podelil sv. poslednje olje. Navzoči so bili pri podelitvi zakramenta sv. poslednjega olja prestolonaslednik in prestolonaslednica, nadvojvodinja Marija Terezija, nadvojvod. Frane Salvator in nadvojvodinja Marija Valerija; prvi vrhovni dvor. mojster knez Montenuovo in generalni pobočnik general grof Paar v Schoenbrunn navzoči krilni pobočnik in cesarjevo komorno osobje. Nadvojvodinja Marija Valerija je stopila h glavi cesarja in mu je stisnila mrtvaški križ v roke. Cesar je sprejel še popolni odpustek in arteolo mortis. Mirno je preumal. Zgodila se je to ob 9. uri 5 minut. Cesarjev zdravnik dr. Jožef vitez pl. Kerzl in profesor dr. Ortner sta dognala, da je cesar umrl. Dvorni župnik je molil Responsorium venite sancti, izmolil cerkevne molitve rajniku in pokropil mrtlica z blagoslovljeno vodo. Nato so molili vsi navzoči za dušo rajnika.

Listnica upravnistva.

Iz Aurore, Minn., smo prejeli sledeče pismo brez podpisa in naslova: “Prosim, pošijite mi en koledar in ostalo svoto pa uporabite za naročino Glas Naroda.” To reč presimo pošiljatelj, da nam pošlje še svoje ime ter natančno naslov in urečili bomo, da bi prav.

Sazanoff zopet v milosti. Berlin, Nemčija, 5. januarja. — Sergij Sazanoff, prejšnji ruski zunanji minister, ki je v juliju resigniral, je bil imenovan članom ministrskega sveta na posebno carjevo povelje. Vdeleževati se ima vseh sej, ki se tičejo zunanje politike.

Trepov odločno za nadaljevanje vojne. “Morning Post” javlja iz Petrograda: “Novi ministrski predsednik Trepov se zavzema, naj se vojna odločno nadaljuje, dokler se ne bo dosegel nameravani smoter.

Strašne številke.

Zvezna oblast v Washingtonu je mnenja, da je znašal narodni dolg Anglije, Rusije, Francije, Nemčije in Avstrije od začetka vojne do konca leta 1916 \$49,455,000,000. Zadolžile so se v teh treh letih za:

Anglija	\$13,253,358,000
Francija	\$ 8,038,500,000
Rusija	\$ 7,973,274,000
Nemčija	\$15,260,000,000
Avstrija	\$ 3,716,200,000
Ogrska	\$ 1,214,000,000

Dolg Avstrije, Nemčije in Ogrske znaša... \$20,190,200,000
 Dolg Anglije, Francije in Rusije znaša... \$29,265,132,000

Izgube centralnih zaveznikov računajo na:

Nemčijo	4,500,000 mož
Avstro-Ogrsko	4,250,000 mož
Bolgarijo	200,000 mož
Turčijo	400,000 mož

Zavezniki:

Anglija	1,400,000 mož
Rusija	8,700,000 mož
Francija	3,800,000 mož
Italija	850,000 mož
Srbija	500,000 mož
Belgija	225,000 mož
Rumunija	350,000 mož
Drugi	20,000 mož

Skupno število vseh izgub znaša toraj — 25,195,000 mož.

S smelostjo se lahko računa, da je od tega groznega števila skoraj četrtina — 6,300,000 — mrtvih.

V drugih, minulih znanih vojnah so znašale izgube: v ameriški civilni vojni... 1,000,000
 v krimski vojni... 485,000
 v francosko-pruski vojni... 290,000
 v špansko-ameriški vojni... 2,910
 v rusko-japonski vojni... 555,900

Galileo Galilei.

Ruski spisal V. Doroševič.

Galileo Galilei!... Kako nesrečen je bil vendar ta človek! — Iznašel je, da se zemlja suče, ne pa sonce, kot so govorili pred njim. To svojo trditve je moral preklecati, ker je imel opravka z nevednim in starokopitnim svetom. — Mučili so ga in trpinčili, samo da je preklekal. Ko so ga izpustili, jim je pokazal figo in vzkliknil: — Pa se vendar zemlja suče! — Sicer pa po mojem mnenju vstati veliki ljudje ne poznajo življenja. Jaz naprimer bi ne vzel v službo nobenega slavnega moža. Niti petnajst rubljev na mesec bi mu ne plačal.

Vi skomigate z rameni? — Vi pravite, da se motim? — Oprostite gospoda, slavni moji žanje nimajo nikakega obzora, veliki ljudje so nevarni. Oni ne verujejo v napredek, v idejo, v človeka. — Vi mislite, da je treba z idejami sekati naokoli kot s sekuro? — Mislite, da je treba z idejami razbijati vrata? Ne, nikakor ne. — Motite se. — Ideja se ne potopi v vodi, ideje ni mogoče križati, ne obešati. — Ideje je samo pokazati ljudem. Če bi jo slavni ljudje samo svojim soljudem pokazali, bi čisto zadostovalo. — Vse drugo bi že sama ideja preskrbela. — Poglejte, samo en primer vam bom povedal: — Mislite si, da bi bil jaz Galileo Galilei ter bi jaz iznašel, da se zemlja suče, ne pa sonce. — Ali mislite, da bi me res nejal pred sodnijo, v mučilnico ali na morišče? — Ne, ne, motite se, prijatelji.

Viđite, tako bi bilo: — Oblast ne pokliče sebi in pravi: — Gospod Galilei, dovolite... — Uradnik me pogleda tako da bi bil kača. — Oblast namreč vedno tako pogleduje navadnega prebivalca. — Torej, vi trdite, da se zemlja suče? — Da, jaz imam vzroke in dokaze za to, ekselencia. — Prosim, molčite. — Jaz nočem slišati o vaših vzrokih. — To namreč ni moralno. — Oprostite, ekselencia. — Jaz nisem vedel, da vam to ne ugaja. — Vi pridigujete o nemoralnih stvareh. — Nikakor ne, ekselencia. — Kaj se pa to pravi: nikakor ne? — Zemlja se ne suče več, ekselencia. — Ravnokar se je nehala sukat. — Prosim, dovolite, kaj pa pravzaprav pridigujete? — Kaj mi bo čete navtvesti? — Ničesar ne pridigujem, ekselencia. — No, dobro. — Torej kakšno je vaše mnenje? — Ali se zemlja suče, ali se ne suče?

— Kako naj bi se sukala, ekselencia? — Zakaj naj bi se sukala? — S čim naj se suče? — Zakaj? — Prej ste pa drugače govorili... — Nisem vedel. — Motil sem se... Odkar je pa vaša ekselencia blagovila izjaviti... — Vi ste celo rekli, da imate dokaze... — Ekselencia, kakšne dokaze naj bi imel? Jaz vpoštevam samo željo oblasti... — Vi ste toraj prepričani? — Ker se izljubi vaši ekselenci, se zemlja več ne suče. — In razen tega vam še povem, da se mi zdijo vsi vaši prejšnji dokazi naravnost smešni. — Hm, to je že dobro. — To je vam v čast in meni v zabavo... Kje pa pravzaprav služite? — Jaz mu povem, kje sem v službi. — Ali ste poročeni? — Da, in tudi otroke imam. — Plača je majhna in draginja je velika. — Zato pa morete tembolj skrbeti sami zase, ne pa za zemljo. — Bom, ekselencia. — Ekselencia gre in pove vsem, da se zemlja ne suče. — Toda glej, zvečer v klubu se suče pogovor samo o tem. — Ali ste že slišali — vprašuje znanec znanca, da se zemlja suče? — Seveda sem slišal. — Toda oblasti hočejo to zatajiti. — Oblastim se to ne dopade. — In tako začno vsi verovati, da se zemlja suče. — Zato, ker je oblastim neprijetno. — Mene pa zmerjajo na vse mogoče načine. — Samo Galilei pravi, da ni tako! — Podkupili so ga! — Boljšo službo je dobil... — In celo mesto je istega mnenja: — Galilei naj reče karkoli se mu poljubi, zemlja se suče! — To se pravi žrtvovati samega sebe. — Zopet me pokliče oblast k sebi. Oblast je žalostna in potrta. — Poslušajte, gospod Galilei, že celo mesto... Saj ste vendar rekli, da boste preklekali... — Ekselencia, svečano izjavljam, da že par mesecev ne delam drugega kot preklecujem, samo preklecujem... — Čudno, čudno, meni so začeli pošiljati celo anonimna pisma. — Ekselencia, dovolite mi malo opazko. — Z ustnim preklecom se pride težko do cilja. — Kaj če bi izdali malo brošuro? — Brošuro, v kateri bi povedali vse svoje mnenje? — Seveda, seveda. — Ali ste že slišali? — vpraša zopet znanec znanca. — Galilei je dobil naročilo, v posebni brošuri preklecati svoje trditve? — Tako daleč je torej že prislo? — Če bo moral preklecati, se pa zemlja res suče. — Ta dokaz prepriča slednjega. — Moja knjiga ima izvrsten uspeh. Vse čita samo dokaz o sukanku. — Prekleca nobeden ne pogleda, —

Tiste strani, na katerih je preklekal, trgajo iz knjige in mi jih pošiljajo v hišo.

— Kaj je pa z resnico? — Tisto, v kar jih malo veruje, je neumnost, tisto, v kar vse veruje, je resnica. — Zemlja se suče! — To verujejo vsi. — Torej je resnica. Oblast me zopet pokliče. — Poslušajte, gospod Galilei, vi ste navsezadnje pa le pameten človek. — Ali vas res ni nič sram? — Že ves svet ve, da se zemlja suče, sami vi zatrjujete da se ne. — Zakaj ste vendar tak trdozavest? — Ali vam ni vseeno, če se suče, ali ne? — Na povelje, vaša ekselencia. — Zemlja se zopet suče. — No, vidite, to me pa res veseli. — Ideja je triumfirala. — Brez trpinčenja in brez inkvizicije!

Drobne novice.

Promet z Anglijo in Kanado.
 Iz Washingtona, D. C., prihaja poročilo, da je promet med Anglijo, Kanado in Združenimi državami presegel vsa druga leta. Državni trgovinski departament v Washingtonu naznanja, da znaša skupna vrednost blaga pri izvozu iz Anglije in Kanade, istotako pri uvozu iz teh dveh držav \$2,484,180,333 (2 in pol milijarde dolarjev).

Meseca oktobra 1916 se je iz Združenih držav poslalo na Anglijo za \$173,959,679 blaga, v Kanado pa za \$15,347,014. Iz Anglije se je semkaj uvozilo blaga za \$20,153,824, iz Kanade pa za \$25,905,382.

Tekom 10 mesecev leta 1916 do konca oktobra se je prodalo v Kanado za \$482,000,000 ameriškega blaga, uvozilo ali kupilo pa za \$186,000,000. Tudi z Avstralijo se je promet v tem času skoraj podvojil. Letos se je poslalo namreč od tukaj v Avstralijo v 10 mesecih za \$68,532,000 vrednosti blaga, lansko leto v tem času pa samo za \$35,518,000.

Velike banke v Chicagu.
 1. decembra je bilo v štirih poznanih, ali večjih bankah v Chicagu vloženi \$666,350,000. Te banke se delijo po vlogah sledeče: Continental and Commercial banka \$180,500,000; Illinois Trust Co. \$112,000,000 in Corn Exchange banka \$100,000,000.

Napredke poštne hranilnice.
 Skupne vloge po raznih poštinih uradnih širok Združenih držav so znašale v oktobru 1. l. za \$4,700,000 več, kakor prejšnji mesec. V Chicagu se je vložilo v oktobru 1. l. \$320,840. Skupne vloge poštne hranilnice Združenih držav so znašale koncem oktobra 1916 \$104,200,000, vseh vložnikov je pa okrog 650 tisoč.

Svetovni pridelek zlata.
 Svetovni pridelek zlata je znašal tekom zadnjih 25 let toliko kolikor zlata se je tekom zadnjih 400 let sploh produciralo. Enako znaša svetovna produkcija srebra tekom zadnjih 38 let, kakor vsa produkcija poprejšnjih 4 stoletij. Zlat denar se je v zadnjih 20 letih v splošnem prometu podvojil, — promet srebrnega denarja je pa za nekaj opešal vsled izvanredno visoke cene srebrne rude. Dandanes se v Združenih državah producira največ srebra; tudi zlata se tukaj veliko rabi tako, da se ga mora celo iz inozemstva uvaževati. Leta 1916 je znašal uvoz zlata v Združene države za \$600,000,000. Odkar se je odkrilo Ameriko, znaša svetovna produkcija zlata vrednost \$16,500,000,000, srbpa za \$15,500,000,000 v kovanih novicah. V kolikor se je zamoglo statistično dognati, je bilo leta 1896 za \$4,144,000,000 zlatega denarja v prometu, 1. januarja 1916 pa za \$8,258,000,000; srbnega leta 1896 za \$4,237,000,000, leta 1916 pa za \$2,441,000,000 papirnatega, z protivrednostjo nepokritega denarja je bilo leta 1896 v prometu za \$2,558,000,000, leta 1916 pa za \$8,583,000,000.

Samomori v Združenih državah.
 Leta 1915 je znašalo število samomorov v Združenih državah po 20.3 slučajev na 100,000 prebivalcev, ali za 0.3 odstotkov manj, nego leta 1914. Mesto Chicago zavzema 15. mesto najštevilnejših samomorov. Lansko leto so se samomori osobito v naših zapadnih mestih zelo pomnožili. Računski na 100,000 prebivalcev, je bilo v San Franciscu 55.7 slučajev samomorov, v San Diego 63.3; v Sacramento 51.2; v Los Angeles 32.7; v Oaklandu pa 21.4. V ostalih mestih pride na jednako število prebivalstva slučajev samomora kakor sledi: Omaha, Neb. 41.8; St. Louis, Mo., 37.2; Chelsea, Mass., 32.6; Atlantic City, N. J., 39.8; Springfield, Ill., 30.4; Hoboken, N. J., 21.1; Denver, Colo., 26.5; Seattle, Wash., 29; Concord, N. H., 31.2; Reading, Pa., 27; Bridgeport, Conn., 25.5; Chicago, Ill., 25.3; Detroit, Mich., 20.7; Cleveland, O., 19.3; Pittsburgh, Pa., 14.5; Louisville, Ky., 23.6; St. Paul, Minn., 24.9; Boston, Mass., 18.8; Gloucester, Mass., 20.8 in Massillon, O., samo 10.9 slučajev.

DARUJE TE PRIDIGUJE SLOVENSKIM TRPINCIM V STARI DOMOVINI!

Po poti.

Ivo Peruzzi.

Na levo prostost, na desno mladost, a v sredi pa fantič korakom. Pred mano je noč, a v meni je moč, ker bolnih solz več ne pretakam.

Vi hodite drugi zaripljeni v strah in tiho bojite se zase. A jaz pa se smejem v kipečih solzah in v blam življenje le vase.

Ta usta dekliška želeča drhte, tam kupica kratke minute... Iz duše hitijo mi pričke-želje tja v sladke polnoči prečute...

Na levo prostost, na desno mladost, a v sredi pa fantič korakom. Za mano je dvom, pred mano bo grom.

in teza, prav teza še čakam.

Povodenj ob Renu.
 Amsterdam, Nizozemsko, 4. januarja. — V Kolinu ob Renu je narasla voda za 7 in pol metra ali 25 čevljev. Ceste ob reki so pod vodo in bližnja polja izgledajo kot jezero. Plovba po reki je vsled tega zelo ovirana. Tudi na Westfalskem so kraji pod vodo.

10,000 Koledarjev
 je že razprodanih in razposlanih. Druga izdaja izide sredi prihodnjega tedna. — Naročnike prosimo, naj nekoliko potrpe. Ker se je bati, da bo tudi druga izdaja kmalo pošla, pozivamo vse one, ki nameravajo koledar naročiti, naj ga takoj naroče.

NAŠI ZASTOPNIKI
 kateri so pooblašteni pobirati naročila za "Glas Naroda" in knjige, h kateri so vse druge v našo strokovno spajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Mthas-Clar.
 San Francisco, Cal.: Jakob Lovita, Denver, Colo.: Frank Strabec, Leadville, Colo.: Jerry Jamnik, Pueblo, Colo.: Peter Cullig, Frank Janes in John Germ, Salida, Colo. in okolica: Louis Castello, Clinton, Ind.: Lambert Bolekar, Indianapolis, Ind.: Alois Rudman, Woodward, Ia. in okolica: Loh-Podbrzac, Aurora, Ill.: Jernej B. Verot, Chicago, Ill.: Frank Jurjovec, Depue, Ill.: Dan. Bojovinan, Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zalelet in Frank Bombich, La Salle, Ill.: Mat. Komp, Nokomis, Ill. in okolica: Math. Galshick, St. Chicago, Ill.: Frank Černo Springfield, Ill.: Matija Barborič, Oglesby, Ill.: Matt. Hribernik, Waukan, Ill. in okolica: Frank Ptkovšek in Math. Ogrin, Cherokee, Kans.: Frank Režanek, Columbus, Kans.: Joe Knafein, Franklin, Kans.: Frank Leskovec, Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kern in Bok Firm, Kansas City, Kans.: Peter Schneller, Mineral, Kans.: John Stale, Eling, Kans.: Mike Pencil, Kitzmiller, Md. in okolica: Fran Vodopivec, Calumet, Mich. in okolica: Pave Shalts, M. F. Kobe in Martin Rače, Manistee, Mich. in okolica: Fran Kotzian, Se. Range, Mich. in okolica: M. U. Likovitch, Chisholm, Minn.: K. Zgou, Petrich, Duluth, Minn.: Joseph Shrabon, City, Minn. in okolica: Ivan Gomb, Jos. J. Penbel in Louis M. Peruzzi, Sveleth, Minn.: Jurij Kotze, Gilbert, Minn. in okolica: L. Vasi Hibbing, Minn.: Ivan Potba, Kitzville, Minn. in okolica: Joe Adamich, Nashvank, Minn.: Geo. Maarta, New Duluth, Minn.: John Jerina, Virginia, Minn.: Frank Hrovatic, St. Louis, Mo.: Mike Grabrian, Kleta, Mont.: Grezor Zobec, Great Falls, Mont.: Math. Urice Roundup, Mont.: Tomaz Paulin, Dawson, N. Mex.: Mike Krivec, Gowanda, N. Y.: Karl Sterulka, Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka, Barberton, O. in okolica: Math Kramer in Louis Balant, Bridgeport, O.: Frank Hočevar, Collinwood, O.: Ant. Kikelj, Cleveland, Ohio: Franž Sakser, J. Marincic, Chas. Karlinger, Jakob Resnik, John Prostor in Frank Meh Loran, O. in okolica: J. Kumeš in Niles, Ohio: Frank Kogovnik, Youngstown, O.: Ant. Kikelj, Oregon City, Oreg.: M. Justina, Allegheny, Pa.: M. Klarich, Ambridge, Pa.: Frank Jakba Besonmer, Pa.: Louis Hribar, Bridgeville, Pa.: Rudolf Pietariak, Braddock, Pa.: Ivan Germ, Burdine, Pa. in okolica: John Demšar, Connersburg, Pa.: John Korkica, Cecil, Pa. in okolica: Mike Kočeva, Coopersburg, Pa.: Ivan Pajk in Vr. Eovanick, Claridge, Pa.: Antos Jerina, Danvers, Pa.: Dragutin Slavik, Dunala, Pa. in okolica: Joseph Sabar, Export, Pa.: Frank Trubica, Forest City, Pa.: E. Zalar in Fran Loren in Math. Kama, Forest, Pa.: Anton Valentinčič, Greensburg, Pa. in okolica: Franž Novak,

Irvin, Pa. in okolica: Fr. Demšar, Johnstown, Pa.: Frank Sabronja in John Polanc, Luzerne, Pa. in okolica: Anton Osolnik, Mendow Lands, Pa.: Georg Scnult Moon Run, Pa.: Frank Maček, Pittsburgh, Pa. in okolica: Z. Jakub I. Podvanski, I. Magister in U. K. Jakobich, South Bethlehem, Penna.: Jernej Koprivšek, Steclion, Pa.: Anton Hren, Unity Sta., Pa.: Joseph Škerij Verona, Pa. in okolica: J. Broslich, West Newton, Pa.: Josip Jovan, Willock, Pa.: Frank Šeme in J. Peternel, Tooele, Utah: Anton Palčič, Winterquaters, Utah: L. Blasič, Black Diamond, Wash.: G. J. Porenta, Thomas, W. Va. in okolica: A. Korenchar, Kenosha, Wis.: Aleksander Pesdl Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik in vog. Colliander, Sheboygan, Wis.: Heronita Svetlin in Martin Koe in John Stampel, West Allis, Wis.: Frank Skok in Anton Demšar, Rock Springs, Wyo.: A. Justin, Va. Hall in Valentin Marcine

STANOVANJA SE ODDA
 na 403 istočna 5. cesta, zaprta hiša, električna razsvetljava, najnovije udobnosti, dve lepi sobi v prvem nadstropju, brez otrok: najemnina \$13.00 (3x)

PAIN-EXPELLER
 za revmatične bolečine, glavobole, migrene in nevrogične bolečine.
 Pristni pripaja v zavoju, kot je naslikan tukaj. Odklonite vse zavojce, ki niso zapeteni z Anchor varstveno znamko. — 25 in 50 centov v lekarnah ali na ravnost od **F. AD. RICHTER & CO.** 74-80 Washington St. New York, N. Y.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR (Notary Public) v GREATER NEW YORKU ANTON BURGAR 82 CORTLAND STREET, NEW YORK, N. Y. IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojskih zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika. Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

Najstarejša slovensko-hrvatska trgovina z likery v Ameriki

Mi vam nudimo našo zalogo najboljših likerjev po sledečih cenah:

Brinjevec, zaboj (6 steklenic)	\$ 7.00
Brinjevec, zaboj (12 steklenic)	13.00
Tropinjevec, galona	\$2.25, \$2.50, \$2.75 in 3.00
Tropinjevec, zaboj (6 steklenic)	5.50
Tropinjevec, zaboj (12 steklenic)	10.00
Slivovka, galon	\$2.75 in 3.00
Brinjevec, (posamezna steklenica)	1.25
Naš slavni "66" Pure Rye Whiskey, 7 let star zaboj (6 steklenic)	6.00
zaboj (12 steklenic)	11.00
Concord vino, rdeče, berel	\$12.00
Concord vino, rdeče, pol berela	16.00
Fri odjemu 5 in 10 galon, stane galona	.50
Pri odjemu ene same galone pa	1.00
Belo vino, berel	38.00
Belo vino, pol berela	19.00
Fri odjemu 5 ali 10 galon, stane galona	1.00
Pri odjemu ene same galone pa	1.25

Za posodo računamo sledeče cene: za 3, 4 in 4 1/2 galone sodčke 50 centov, za 5, 6 in 10 galon sodčke \$1.00 in za 25 galon (pol berela) \$1.50. Berela pa damo zastoj. Z naročilom pošljite vedno tudi Money Order ali pa bančni ček. Za vse blago jamči

THE OHIO BRANDY DISTILLING COMPANY 6102-4 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO.

CENIK KNJIG

katero ima v zalogi
SLOVENIC PUBLISHING CO.
 82 CORTLAND ST. NEW YORK, N. Y.

POUČNE KNJIGE:

Ahnov nemakoangleški tolmaj, vesan	—50
Cerkvena zgodovina	—70
Poljedelstvo	—50
Popolni nauk o šebelarstvu, vesan	\$1.00
Postvba bolnikom	—20
Sadlerjeva in pogovorih Slov.-angleški in angl.-slov. slovar	—50
Slov.-angl. in angl.-slov. slovar	1.50
Trtna us in tretoreja	—40
Uмна živinoreja	—50
Umni kmetovalci	—50
Veliki slovensko-angleški tolmaj	\$2.36

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Doli s orožjem!	—50
Hubad, pripovedke, 1. in 2. svezek po	—50
Leban, 100 beril	—20
Na različnih potih	—20
Trojka, povest	—50
Vojna na Balkanu, 18. svezek	\$1.85
Zgodovina c. in k. pošpoka št. 17 s slikami	—50
Zgodovina slov. naroda s svezak	—60
Življenje trajeva pot	—50
Življenje na avstr. dvoru ali	—50

Smer cesarjeviča Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu) —75

RAZGLEDNICE:

Newyorške s svetlicami, humoristične, božične, noveletne in velikonočne, komad po ducat po	—30
Album mesta New Yorka s krasnimi slikami mali	—35

ZEMLJEVIDI:

Združenih držav mali veliki	—10
Astrijako-Italijanska vojna mapa	—35
Salkanskih držav	—15
Evrope	—15
Evrope, vesan	—50
Vojna stenska mapa	\$1.50
Vojni atlas	—25
Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav po	—15
Avstro-Ogrske mali veliki vesan	—50
Celi svet	—35
Velika stenska mapa U. S. na drugi strani pa celi svet	\$1.50

OPOMBA: Naročnikom je priložena, pošiljati nakaznico, ali pošte in znamkah. Poštinas je pri vsaki knjigi \$1.00.

Inkorporirana dne 24. januara 1901 v državi Minnesoti. Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa. Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio. Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn. Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa. JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn. ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.

POROTNIKI:

GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash. LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn. JOHN RUPNIK, Box 24, S. R., Delmont, Pa.

GOSPODARSKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 - 7th St., Calumet, Mich. JOHN MOVERN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn. MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio. FRANK SKRABEC, Stk. Yds. Station RFD, Box 17, Denver, Colo. FRANK KOCHVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse priložbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo oziralo. Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

V smrtni senci.

Baltiška povest.

Spisal Bogdan Vened.

(Nadaljevanje).

Noč je bila tako lepa, tako jasna. Zvezdice so gledale z neba s svojimi zlatimi očmi tako lepo, tako živo. Pa saj to niso bile svetle zvezdice, to niso bile njihove oči. To so bile oči nebeskih kraljev, tistih lepih božjih poslanikov, ki so nekako pripadli iz nebeskih višav nad planjavo betlehemsko oznanit svetlu, da se je rodil Oni, ki bo oznanovalec, po tešinski cesarji. Za njo je pa sel, nanjo je že prežal tudi — Herod.

Sel je za njo in za njeno spremljevalko z naklepi hijsko krvočelnimi. Že v gozdčku, le nekaj lučajev oddaljenem od Velegosta, se je bil nenadkrat namenil Vred izvršiti svoj naklep. Pa se je zopet hipoma premislil.

"K Tugumiru gre", je govoril sam s seboj. "To je oni starček, ki ga naš posadnik Gnev tako grozno sovražni, sovražni zato, ker je njegova vnučinja Slavica ob vstolicevju novega nadkneza Kruta zabranila, da niso bili obsojeni ubijalci njegovega sina Vojana. Ha, kako je bil takrat Gnev hud na Tugumira! In še vedno je hud, tako da bi ga najraje znel v solnčni prah. Toda mož je poštenjak, ki mu ne moreš zlepa kaj hudega očitati in zato ne zlepa priti do živga. Hm, ce bi jaz sedaj njemu naprtil kak zločin, da bi ga nadknez moral obsoditi in kaznovati, to bi bil Gnev vesel! Jaz pa sročem, ker posadnik v tem slučaju ne more, ne sme biti skop! Mladec, ne se v tem gozdčku! Za njuna pojdi! V onem gozdčku pred Tugumirovim gradom! Po tem pa obdolžimo Tugumira, da je to storil ali on sam, ali vsaj veled svojim ljudem to storiti, pač da bi ponagajal nadknezu in mu odvzel nevesto Slavico. Ha, to bo vesel Gnev, to bo vesela Vanda in še najbolj moja Dragonira!"

In pustil je Slavico in nje spremljevalko pri miru, sel pa potuhnjeno za njima, da mu nista izginili izpred oči.

Datoka je bila ta pot do Vranovega. Večkrat so se morali ustaviti zase in za Slavico precej brošna s seboj, tako da se jima ni bilo treba zglašati po občestnih gostilnah; ko sta se utrudili in postali

potrebni pokrepčila, sta kar pod milim nebom zadovoljili svoje potrebe. — Drugače pa se je godilo Vredu. Ker ju je moral vedno imeti pred očmi, zato se ni mogel tako dolgo muditi po krčmah kakor bi bil rad. In bil je silovito jezen in je komaj čakal, da bi se že skoraj pokazalo Vranovo.

Vranovo se je slednjic od daleč pokazalo v žarkih zahajajočega solnca.

"Kavno prav", si je mislil Vred, "ravno ob pravem času bodemo prišli v gozdček. Samo prehiteti ju moram in pričakovati v noči za kakim drevesom. In potem..." In pospešil je korake, ju res kmalu došel in prešel.

Sin sosedar se je bil spustil na zemljo, ko je prišel v gozdček pred Tugumirovim gradom. Za gostop obrastlo drevo ob poti, ki je vodila v gradiček, se je skrival in se bodalec v roki pričakoval, kdaj pride njegovo glavno jagnje.

Pričakoval ga je, pričakoval, a potem sam nekaj njemu pristojnega dočkal.

Gledal je samo proti jutrajši strani, odkoder sta imeli priti Slavica in Godislava. Popoldne si je bil ob občestni gostilni, pri Samu v Medovem, privoščil precej dosti medice in zganice, madašče, da bi bil bolj krepak, bolj pogumen pri činu, ki ga je namerala izvršiti. "Kot velegrajski vojnič", si je govoril, "moram izvršiti čim vojniško častno. Ta šuma, v kateri stojim sssaj — moje bojno polje, bode postala še sloveča čela dezela bode govorila o nji..."

Ko bi si bil pa ta junak majkeke bolj, bi bil v najbližji bližini svoji opazil dva luda, nevarna nasprotnika. Dva mladea, čila korenjaka — zlasti eden je bil skraj tako močne in tako velike postave kot bližnji hrast — ki sta ga izza bližnjega grmovja zaničljivo gledala in si pomežikovala, kakor bi si z očmi dajala vojne znake...

S koraki počasnimi, trudnimi sta slednjic prišli Slavica in Godislava v gozdček in se tiho pogovarjaje bližali gradičku, bližali pa nevede najprej svojemu nasprotniku.

"Umri!" je glasno siknil Vred, ko ju je zagledal. "Umri, ti ošabna Pluzonova heči!"

In v bodalec v roki je planil proti prihajajočima ženskama. Pa še predno je prišel do nju, je zaslišal ta seboj gromki glas: "Lopov, umri bodeš prej ti!"

In predno se je, prestrašen od tega glasu, obrnil nazaj, ga je že držala odzadaj močna, orjaška roka.

"Kako ga hočem pobiti!" je vprašal velikan svojega tovariša, ki je z njim vred priletel v bran prihajajoče Slavice. "Zabodi lopova z njegovim lastnim bodalom!" je velel velikanov tovariš.

In velikan je izpudil iz Vrelove desnice bodalo, vrzel Vreda na tla in ga res zabodel...

"Vidva tukaj? Gojnik, Godimir! Hvala vam prisrčna!" je izpregovorila Slavica, ko je obležal Vred na tleh in se spoznala v svojih rešiteljih značca izza minulih dni. "Pojdimo v grad Tugumirov!" — — —

Kako je bila žalostna in huda velegrajskega posadnika Gneva hčerka srakoperka Vanda, ko je izvedela, da ji je izpodletelo, da se ji je izjalovil njen črni naklep, nam bodeš jutri povedala ti, lepa vila Radovanka, ki si njena posebna 'prijateljica'. — Kaj ne da?

Kako in po kaj sta prišla Gojnik in Godimir v Vranovo, bodem povedal pa jaz.

Danes naj božji ljudje samo to še izvedo, kako se je končal listi dany Tugumirovem gradu.

Gospod Tugumir je po večerji poljubil Slavico, gnučenost ga je obšla, soize so mu stopile v oči, pa je izpregovoril:

"Kaj vam pravim, otroci moji! Poslušajte, mnogožakusen, sivolas starček vam govori: Kdor se v mladosti ne pokori, ta podira za seboj, sicer polagoma, a gotovo mestove, ki vedejo k pokori, čednosti in nebu. In čas beži, predno se človek zave, je že v letih, ki mora o njih reči, da mu ne ugajajo. Solnce in zvezde življenja otemne, in za dežjem se vračajo oblaki. Za vsakršno, komaj ozdravljeno bolehnostjo in oslabelostjo pride kar nemudoma druga. Lasje na glavi postanejo podobni, enaki evetu mandelnovega drevesca. Čuvajti hiše — roke — opravljajo svojo službo tresoč. Mlinarji — zobje — praznujejo, ker je njihovo število postalo majhno, pičo. Duri poslušna se zapro za ulico. Hčerke božanskega petja ozeme v hripaven grlu. Srebrna vrvice — hrbtnjaka — postane onemogla. Zlata škodleca možgan poč. Vedec pri vdrujanju — sveži vzduh zajemajoča pljuča — pejemajo. Kolo vodnjaka — sree — ohromi, se zdrobi. In človek se vrne v hišo svoje večnosti, prah se vrne k zemlji, iz katere je vzet. Zaključek je pa ta: Bog se Boga in izpuhnj njegove zapovedi, zakaj to je cel človek in tak cel človek je postala zopet Pluzonova hčerka Slavica. Zato je pa Bog tudi rešil iz roke hudobneza. In to me bolj veseli, kakor ko bi mi kdo podaril sto zlatih gradov. Bog živi gospoče Slavico, izpreobrtnjeko, ljubimko božjo!"

"Bog jo živi!" se je navdušeno odzval Gojnik in za njim Godimir.

Slavica se je pa junaško vzravnala in dejala: "Bog živi narod bodriški! Bog mu vrni edino pravo prostost — prostost otrok božjih! Za to prostost se hočem jaz boriti, dokler mu je ne priborim. Ali bodete hodili za menoj, za mojimi bojnimi glasom: Vse za edino pravo, krščansko svobodo, da rešim dom!"

In poklečnil je pred njo Gojnik, pokleknil Godimir, pokleknil Tugumir, pokleknala tudi mlada Slavica. In vsi so ji poljubili roko kakor sveti blagovestnici, pred katero se ni klanjalo samo njihovo koleno, marveč tudi njihova duša v globokem spoštovanju.

XV.

Jutro rožmarinovo. Sivi volk — jutranji sonrak — je polovil po nebu že vse zvezde. Rožnata zarja je pa oznanjala, da iz svoje kristalne postelje, stoječe daleč, daleč tam za gorami, tam na skrajnem vzhodu, v morski globini, vstaja kraljevsko solnce. Počasi je vstajalo, a potem, ko se je opravilo v zlato svojo obleko in se nakitilo z biseri in dragulji, se je tem jadrneje dvignilo in zaplulo nad zeleno zemljo. In z njim je jadrno vstajala in se dvigala vsa priroda. Ob njegovih vročih poljubih — svetlih žarkih — so se evetlice na livadi kmalu vzdramile, otirale s čela potne, rosne kapljice, menale in odpirale lepa svoja očka — dehteeče čašice — in dvigale ljubke glavice kvišku. Hitro je vstajalo in se dvigalo tudi kosato žitno polje, ki ga je bila pomeči usibila, malokaj pomandrala nemiljena nevihta. In naglo so vstajale in pa den prihajale tudi pestrokrile ptice pevke iz skritih svojih posteljic-gnezdec, ko so jih obšinjili solnčni žarki: saj so sedaj varne pred večnimi zalezovalci in nasprotniki, pred grdimi plonočnjaki čuki. Vse, vse je vstajalo, vse se vzdigavalo, vse je migalo, vse švigalo, vse je vrelo, kipele in puhtelo kvišku — v zelenih nadah rožmarinovit. Rožmarinovo je jutro — ali bodam tudi angeljuov dan?

Rožmarinovo jutro je vstalo danes po dolgem, dolgem pričakovanju tudi kneginji Siriti, vdovi po nesrečnem bodriškem nadknezu Gotsalku. Tudi njo je ljuto bila in brez usmiljenja k tlom si-bila sovražna nevihta. Blagega, plemenitega soproga so Bodriški vstajniki zavratno umorili, njo pa z njenimi dvornimi gospodi vred sramotno zapodili iz dežele. Od svojega očeta, danskega kralja Svena Astridsona milosti — od pravih pravečih milodarov — mora sedaj živeti nekakj tako imenitna, malone vsemogčna bodriška kneginja! In od iste milosti, od istih milodarov mora živeti tudi njen sin, knezovič Henrik, odkar je prišel za njo na Dansko. Kaj čuda, da je razvajeni in razneženi kneginji vdovi v mračni žalosti in globoki srčni boli glava vsak dan globlje klonila k tlom!

Kraljevskega svojega otea je takoj po svojem dohodu na Dansko milo, da, kleče prošila, naj masčuje njeno osramočenje, naj udari po bodriških vstajnikih in jo posadi na bodriški nadknežji prestol. Kralj Sven je s prstom pokazal proti severu in dejal: "Dokler gledajo moje oči na sever, ne morejo gledati na jug..."

Kaj je hotel povedati s temi besedami, je Siriti takoj razumela. Svenu Astridsonu se je že dolgo, dolgo let skominalo po norveškem kraljevstvu; zlasti velike skomine po njem pa so ga obšle, ko je prišla ona, Siriti, kot žgnanka domov, Gospoduje leto 1066.

Kmalu po novem letu 1066, je bil namreč umrl na Angleškem kralj Edvard Izpoznavalec, zadnja mladika s stbla anglosaških kraljev. Za izpraznjeni prestol se je potegovalo vse polno knezov in neknezov, domačih in tujih. Poželel ga je tudi norveški kralj Harald Hardrada, zbrat mogočnega brodovjce, pa jadrno odjadral, da si ga osvoji. A za njegove skomine je bil angleški prestol pretrdo grozljive. Kralja Edvarda naslednik, ki mu je bilo prav tako ime kot njemu — Harald, ga je v odločilni bitki nedaleč od Yorka porazil in potokel v črno zemljo. Sven Astridson je bil seveda vse srečen, ves vesel njegovega poraza, njegove smrti. Harald Hardrade sinova, Magnusa in Olafa, je takoj sklenil siloma pregnati in sebi posaditi na glavo norveško krono. Zato je rekel bčeri, kneginji Siriti, da v tem času ne more gledati na jug. In prav tako je odgovoril tudi njenemu simi knezoviču Henriku, ko ga je prišel prositi pomoči.

A tudi za njegove skomine je bil norveški prestol pretrdo grozljive. Zbral je bil že veliko vojsko. Že je hotel dritiiti z ujo na Norveško, pa je dobil od norveških veljakov pisanje: naj le kmalu pride in da jako obzalujejo že naprej, da jih bode moral takoj zapustiti in oditi nazaj domov ter domov prisedi reči svojim podnikom, da je norveško kraljevstvo za njega — prekisljo gradje. In slična pisanja, slične grozjone so dobili tudi njegovi vazali. In pozorno so jih čitali in prešetavali ter naposled sklenili, da ne gredo na izprehod na Norveško. In prišli so kralja Svena, da je ostal doma in obnovil mirovne pogodbe z Norvežani.

"Če ne smeš gledati proti severu, glej pa na jug!" je dejala Siriti svojemu kraljevskemu oteu, ko ga je videla vsega raztogoečnega vsled upornega postopanja oholih vazalov. "Napravi izprehod na jug, v zemljo bodriško! Tjakač bodi sli vsi Danci radi, pevajoč, ukajoč. In s tem izprehodom tudi kaj priboriš: meni, oziroma mojemu simu Henriku prestol, sebi pa bogat plen..."

In kralj Sven je pretresoval ta nasvet tri dni in tri noči, v kojih vsled ogorčenosti nad upornimi vazali ni mogel spati. Četrty dan na večer pa je poklical k sebi Siriti in jej izjavil, da je voljan iti nad bodriške vstajnike staroverce. A da bode zmaga gotovejša, naj gresta vojnika Gojnik in Godimir najprej knezoviču Budivoju in saksonskega vojvode Ordulfu sporočit njegovo osnovo: On, kralj Sven, bode z brodovjem napadel Ljubek, onadva pa naj bi istočasno prodrla v bodriško ozemlje od juga. Krutove vojne sile bi na ta način razcepili, oslabilo in končno ugonobili. Torej naj le hitro odideta Gojnik in Godimir na Saksonsko poprašat in se dogovoriti, kdaj bodeda pripravljena Ordulf in Budivoj: naj kar določita dan, kdaj da bodeda vdrila v bodriško zemljo, in isti dan bode on že stal pred Ljubekom — — —

POZOR ROJAKI!

† NAZGANILO IN ZAHVALA.

Tužnim sream javijam sorodnikom, znancem in prijateljem žalostno vest, da mi je nemila smrt pobrala mojega brata

MARTINA ZUPANČIČA.

Umrl je bil rojen leta 1878. v Hotiču pri Litiji. V Združenih državah je bival 17 let in skoraj ves čas v Conemaugh, Pa., kjer je po dolgi in mučni bolezni dne 23. decembra 1916 izdihnil svojo blago dušo.

Umrela smo pokopali dne 26. decembra na katoliškem pokopališču v Morrellville, Pa., kjer smo tudi položili k zadnjemu počitku njegovo ženo pred 18. meseci.

Tukaj zapuščam žalujočega brata in sestro ter enega brata v stari domovini.

Tem potom se zahvaljujem društvu "Boritelj" št. 1 S. D. P. Z. za krasni vevce in zadnje sprejstvo. Najlepa hvala vsem obiskovalcem ob času njegove bolezni kakor tudi pri mrtvaškem odru. Toraj hvala za zadnje izkazano mu čast pri pogrebu.

Naj mirno počiva v tuji zemlji. Žalujoči ostali: Franciška Jager, sestra. Fran in Ivan Zupančič, brata. Martin Jager, svak. Conemaugh, Pa. (5-6-1)

Majkopisnje zaslišo na šolski inar, kakor tudi na mlahe brke in brade. Od tega mlahe zaslišo tudi na slični krasni brki in brade in celo odpačali in osiveli. Navzajem, kostibal ali traganje v rokah, nogah in v križu, v osemih dneh popolnoma odstranim, rane, opeljene, hula, tura, krasje in grnaje, potne noge kurje ošne, ošabine v zar dnech popolnoma odstranim. Kdor bi roče zdravila brez uspeha vrabil mu jamačim za \$7.00. Plitje takoj po cent, ki ga takoj pošljem zastopni. Krasni žepi KOLEDAR za leto 1917 dobje ako pošljete 4 cente za ročnico. JAKOB WAHČIČ, 6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

Frank Petkovšek. Javni notar (Notary Public). 718-720 MARKET STREET WAUKESHA, ILL. PRODAJA fina vina, izvrstne smotke, patentirana zdravila. PRODAJA vožne listke vseh prekomorskih črt. POŠILJA denar v stari kraj sanesljivo in pošteno. UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

ŽGANJA. pošiljam na vse kraje naravno iz tovarne po sledečih cenah: Rdeča žganja po \$3.00 galon, 10 galonov za \$19.00. Rdeča žganja po \$4.00 galon, 10 galonov za \$27.50. Trojtnjevec in Silivica po ravno istih cenah. Kdor želi vino ali piva naj piše po cenik. Express ali freight plačam jaz na vseh plačah, razen pive. Opozorjam posebno prebivalce v Coloradi, da si naročijo pijače za naprej. Deželni odbor se pripravlja, da priredi postave proti pošiljavanju pijač v Colorado. Časa je malo. JOHN LANICH, BOX 108, GATEWAY STATION, KANSAS CITY, MO.

V nekoliko dneh izšel bo SLOVENSKO AMERIKANSKI MOLITVENIK. ki je sestavljen popolnoma primerno potrebam našega ljudstva v Ameriki in cerkvenim razmeram, v katerih večinoma tukaj živimo. Zato ima nekatere stvari tudi v angleščini in nekatere v latinščini. Tak molitvenik je bil že dolgo časa naša potreba tukaj v Ameriki. Zlasti zdaj nam je potreben, ko ni mogoče več dobiti slovenskih molitvenikov sem v Ameriko. Da zadostimo tej potrebi, smo izdali ta molitvenik. Prepričani smo, da se bo priljubil vsakemu, kdor ga bode naročil, in da bo postal najpriljubljenejši slovenski molitvenik med rojaki tudi pozneje po vojni, ko se bodo lahko dobivali tudi iz kraja. Cene so: vezan v platno jako lično, z rdečo obrezo..... 60c. vezan v platno z belo obrezo..... \$1.00. vezan v elegantno vezavo, s zlato obrezo..... \$1.25. Našim zastopnikom, 65. gg. duhovnikom in sestram, kakor tudi prekupcem DAMO ZNATNI POPUST, AKO GA NAROČE VSAJ 25 IZTISOV SKUPAJ. Ker si ga pa ne upamo ravno veliko natisniti, zato pa damo velik popust vsakemu, kdorkoli ga takoj naroči, predno izide, t. j. pred 15. januarjem. Kdor za potrebuje, in ga hoče imeti ceneje, takoj danes naj nam piše. Dobiva se samo pri: AVE MARIA 62 ST. MARK'S PLACE NEW YORK.

Ne igray se s svojim zdravjem. Zdravje je splošno blagostanje. Ako se ne počutite dobro, nikar ne razpustljajte svojega zdravja s tem, da bi pili alkoholne grenčice, ker te le oslabe kri in ohrome bolj ali manj krvne celice. Kri je ona moč, ki da življenje. Preteka se po žilah in donša hrano vsakemu delu v telesu. Obnemem pa odvažva vse slabe tvarine in uniči vse škodljive bakterije. Torej treba se je čuvati pred vsem, ki slabi krvne celice. Le močne in čvrste krvne kroglice zamorejo upravljati pravo hranjenje in braniti pred posledicami. "Čisto naravno vino ne škoduje, pač pa okrepi živčni sistem, kateri izvršuje v telesu vse najtežje napore", pravi Dr. Arman Gautier, član francoskega instituta in ta izjava je bila pred kratkim čitana na medicinski akademiji v Parizu. To je torej vzrok, zakaj rabi le TRINER-JEVO ameriško Elixip grenko vino. To neprekosljivo zdravilo je narejeno iz raznih grenkih zelišč, bilk in skorij, ki so velikih zdravilnih vrednosti in čiste, ter iz čiste ga naravnega rdečega vina. Prosto-vseh kemikalij ali strupov. Povspeši redno odstranjenje, oživi organe in okrepča živec. Ozdravi: ZAPETJE, KOLCANJE, BRUHANJE, GLAVOBOL, NERVOZNOST, OSLABELOBT KEVI, POMANJKANJE ENERGJE, SPLOŠNO OSLABELOST IN DR. Deluje hitro in gotovo. Izogibajte se cenih ponaredb ker s tem se le troši denar! Naš princip je, da ga priredimo dobro kolikor le mogoče, in cena — ako upoštevate visoke cene vseh prinesa posebno vina — ga priporoča: V vseh lekarnah. V zadnjem času se pojavljajo razni nevarni gostje, posebno reumatizem in nevralgija. Ali veste kako se jih obrani? Najbolje je, ako rabite TRINERJEV LIMINENT. To močno zdravilo je zelo priporočljivo, ako imate okorel vrat, spahnenje, prišč, oteklina itd. Cena 25c in 50c v lekarnah. S pošto pa 35c. in 60c. Pri vseh boleznih, ki so splošne s kašljem, vzemite TRINER'S COUGH SEDATIVE. Cena 25c in 50c v lekarnah. S pošto pa 35c in 60c. JOSEPH TRINER, Manufacturing Chemist, 1333-1339 SO. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.

RENE MAUPERIN.

ROMAN.

Spisal J. GONCOURT. Za G. N. pridedil J. T.

14 (Nadaljevanje).
V tem bodočem zakonu ni videla ničesar več pregrešnega, ničesar slabega. — Neprestano je ponavljala, da ljubi Noemi njenega brata in da jo tudi njen brat ljubi.

Vrnila se nazaj v dvorano.
Denoisel je pristopil k nji rekoč:
— Ali mi bo gospodična napravila veliko uslugo? — Ali hoče plesati z menoj?

— Kaj, midva naj bi plesala? — Midva sva predobro znanca. — Sedite in mi ne zmečkajte obleke! — No, kaj me gledate?

Rene je bila oblečena v čisto belo obleko. — Njeni kostanjevi lasje so ji valovili nad jasnimi belimi čelami. — Senca velikih trepalnic ji je padala globoko na lice. Luč ji je svetila naravnost v deviški obraz. — Bila je krasna.

— Nocoj ste zelo lepi, Rene.
— Torej nocoj?
— Pripoznati moram, da ste bili zadnji čas zelo zamišljeni in žalostni. — Nocoj ste se čisto izpremenili.

— Res? — Ali nič ne plesate?
— Slabo. — Pa saj ste mi ravnokar odrekli.
— Da, toda zdaj bi zelo rada plesala. — Nikar ne glejte na uro. — Saj je še dovolj časa. — Vi torej pravite, da sem vesela. — Ne, ne, jaz nisem vesela. — Jaz sem srečna. — zelo srečna sem. — Tedaj se je pojavila na pragu možka postava.

— Oh, Davarande — je rekla Rene. — plesite z menoj.
— Kaj je pa nocoj vaši materi? — je vprašal Denoisel Rene. — Bila sta sama. — Gospa Mauperin je odšla v gornje nadstropje in legla k počitku.

— Ali veste nekaj novega? — je vprašala Rene.
— Ne, kaj pa je?
— No, kaj bi bilo? Zopet sem odslovila nekega snubca.

— Zopet enega? — To je pa vendar čudno.
— To je že štirinajsti snubec, ki je odšel z dolgim nosom. — No, saj še nisem takó stara. — In Vi ste krivi, da sem ga zavrnila.

— Jaz? — Kako to?
Rene je vstala, začela je hoditi semtertja po sobi in živčigati.
— Da, Vi. — In še to vam povem, da ima moj snubec dva milijona. — Gospod Barousse je bil vse uredil. — Mama in Henrik sta bila neprestano krog mene. — Tudi jaz sem bila precej razburjena. — Kaj hočete. — Milijoni zmedejo človeku glavo. — Po pravici vam povem, da mi je bil oče neprestano na mislih.

— Kdo Vas je pa snubil?
— In kdo? — Gospod Lemeunier. — Ko sem premišljevala o milijonih, sem začela biti gospa Lemeunier. — Pomislite, kaj mi je rekla. —

— No, kaj vam je rekla?
— Gospodična — je rekla. — jaz prav dobro vem, da se vam ne dopadem. — Prosim vas, počakajte vendar, da se boste malo manj jezili name. — Vi ne veste, kako me je lepo gledal. — Kot ovčica.

— Rene, Rene. — jo je prekinil Denoisel.
— In v tistem trenutku bi se najraje na glas zasmejala. — No, zdaj je hvala Bogu vse končano. — Mati je zelo jezna, očetu pa mišlim, da je vseeno.

20.

Denoisel je bil obiskal Henrika Mauperina. — Sedela sta v sobi in kadila. — V predsobi sta se dva pripravala.
Naenkrat so se odprla vrata, nek možki je sunil služabnika v stran in vstopil.

— Ali ste Vi gospod Mauperin pl. Villacourt? — je vprašal.
Henrik je vstal in se priklonil:
— Da, jaz sem, gospod.

— Dobro. — Jaz sem Boisjordan pl. Villacourt.
Tujec je iztegnil svojo široko roko in z vso silo udaril Henrika po obrazu. — Kri se mu je vtila iz ust in nosa, lice mu je pa smrtno prebledelo. — Parkrat se je opotekel in malo je manjkalo, da ni tebehl na tla.

Zatem je rekla tujec hladno:
— Upam, da se razumeva, gospod. — Zdjaj ste gotovo izprevideli, da je en Villacourt preveč na svetu. — Tudi jaz vem, da je eden preveč.

— Prošna, pustite svoj naslov pri mojem služabniku — je rekla Henrik. — Jutri vam bom poslal. —

— Nerodno, nerodno — je rekla Henrik, ko sta bila z Denoisiom zopet sama. — Toda, odkod se je vzela ta Villacourt? — Saj so mi vendar rekli, da ni nikogar več tega rodu. — Poglej, krvav sem. — Kakšna živina je ta človek. — Georges! — je poklical služabnika.

— Vode! — Daj mi vode!
— Kaj ne, da boš izbral sabljo? — je vprašal Denoisel?
— Da, zdi se mi, da bo najboljša.

— Čakaj, daj sem palico. — Poslušaj, precej narazen morata stati, ker je ta človek zelo vročkrven. — Sabljo neprestano vrti. — Le na ta način se ti ne bo mogel približati. — Če bo pa vseeno planil nate, se pa hitro obrni, stopi z levo nogo nekoliko na stran in se zavrti na peti desne noge. — Vidiš, tako. — Potem ga lahko s strani natakneš kot žabo.

— Čakaj — je odvrnil Henrik, ko si je brisal kri z obraza. — Premislil sem se.

— Nikar ne nori. — Ta človek je gotovo lovec. —
— Prijatelj, Denoisel, vidiš, jaz sem v zelo nerodnem položaju. — Prilastil sem si tuje ime. — Ta mož pravi, da sem mu ga ukradel. — Jaz imam veliko sovražnikov in vsi ti ljudje bodo gotovo proti meni. — Jasnó je, da moram tega človeka usmrtiti. — To je edino sredstvo, s pomočjo katerega se lahko rešim. — Kako mores zahtevati, da bi se boril s sabljo? — S sabljo se usmrti moža, ki je študiral vseučilišče in ki se zna boriti. — Pistol sem pa precej vajen. — In zadeti ga nameravam ravno v lakotnico. — Bolj zgoraj nič, tam je roka napoti. — Ča ga zadenem v lakotnico, ni zanj nobene rešitve več. — Koga, boš še pripeljal prijatelj?

— Kaj če bi prosil Dardouilleta? — On je služil pri narodni gardi.

— Dobro, zakaj pa ne?
— Takoj danes bom šel k njemu.

— Tudi k moji materi pojdi, ker me mogoče čaka. — Lahko ji rečeš, da me ne bo pred četrtkom. — Jaz ne grem nikamor. — Zvečer bom nekaj pisal. — Najboljše bi bilo, če bi se vršil dvoboj jutri popoldne ob štirih. — Že vnaprej se ti zahvaljujem. — Pozdravljen!

— Pozdravljen, dragi prijatelj! — Nikar se preveč ne razburjaj.

— Jaz se nič ne bojim.
Prijateljta sta se poslovila.

Henrik se je naslonil na zozo in se zamislil. — Ko je rekel Denoiselu, da se nič ne boji, ni govoril resnice.
Nekako tesno in čudno mu je bilo pri srcu. — zavedal se je svoje krivde, klofuta ga je pa še vedno pekla.

21.

Neko staro francosko plemstvo, ki je pa popolnoma obubožalo in takorekoč izgnilo s površja zemlje, se je imenovalo ravno tako kot posestvo, ki je bilo last Henrika Mauperina. — Ko je bil povisan v plemiški stan, si je nadel naslov pl. Villacourt.

V resnici je bil pa zadnji Villacourtov oni mož, kateri ga je bil oklofutal.

Kot je že rečeno, je rodina Villacourtov čisto obubožala. — Zadnji sin se je bil podal pred dvajsetimi leti v Afriko, kjer je bil skoraj čisto podivjal. — Ko se je vrnil v Francijo, je živel v neki rozdni koči in je sklenil prekiniti vse zveze s svetom.

Nekoč mu je slučajno prišel v roke časopis, v katerem je bral sledeče:

— Gospod Henrik Mauperin, znan pod imenom Villacourt je postal plemič in se imenuje zdaj Henrik Mauperin pl. Villacourt. Možak je vstal, prižgal pipe in začel hoditi semtertja po koči. Tri dni kasneje je bil že v Parizu.

Ko je bil prebral v časopisu tisto novico, se mu je zdelo, kot da bi ga kdo s pasjim bičem udaril po obrazu. — Potem si je domisljeval, da so mu ukradli ime, njegovo ime, edino, na kar je bil še ponesen.

(Dalje prihodnjič).

Pozor čitatelji!

Naročite še danes!

V zalogi imamo:
Slovenske novele in povesti 30c.
Pegam in Lambergar 35c.
Sherlock Holmes:
V rakvi kraj bombe 15c.
Zaklad kupčevalca s sužnji 15c.
Lepa bolničarka 15c.
Ena sama kaplja črnila 15c.
Grob v svetilniku 15c.
Gospa s kanarskim brljantom 15c.
Londonski ponarejalci denarja 15c.
Kako so vjeli Jacka razparača 15c.
Skrivnost mlade vdove 15c.
Plemič 15c.

SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt St.
New York, N. Y.

NAZGANILO.

Rojakom v Broughtonu, Bructonu, Horningu, Pa., in v okolici nazganjamo, da smo pooblastili rojaka

ANTONA IPAVEC,

da sme prejemati naročnino za Glas Naroda in izdavatji potrdila. Ker je rojak brez noge in nesposoben za kako težko delo, zato ga priporočamo rojakom, da mu gre do na roko, da si bo mogoč nekaj centov na ta način prislužiti.

Upravništvo Glas Naroda.

Dr. LORENZ,

Jaz sem edini hrvaško govoreči specialist moških bolezni v Pittsburghu, Pa.

Uradne ure: dnevno od 9. do popoldne do 8. ure zvečer. V petkih od 9. dopoldne do 2. popoldne. Nedeljo od 10. dop. do 2. popol. **Specialist moških bolezni.**
DR. LORENZ,
644 Penn Ave. II. nadst. na ulico.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR

za leto 1917

se dobi pri sledečih zastopnikih:

Anton Hren, Steelton, Pa.
Anton Osolnik, Luzerne, Pa.
Jos. Peternel, Willock, Pa.
Frank Jakše, 112 Marchant St., Ambridge, Pa.

Frank Novak, Greensburg, Pa.
Val. Babich, New Alexandria, Pa.

L. Hribar, Bessemer, Pa.
Jerry Koprivšek, 411 Church, So. Bethlehem, Pa.

John Demšar, Burdine, Pa.
John Pajk, Conemaugh, Pa.
Frank Demšar, Manor, Pa.

J. Polanc, 409 Ohio St., Johnstown, Pa.
Anton Valentinčič Farrell, Pa.
Frank Gabrenja, Johnstown, Pa.

N. R. Jakopich, 1037 Peralta St., N. S. Pittsburgh, Pa.
Zvonko Jakše, 814 Tripoli St., Pittsburgh, Pa.

Ignac Magister, Pittsburgh, Pa.
Matt. Klarich, 832 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

J. Jovan, West Newton, Pa.
Jos. Škerlj, Turtle Creek, Pa.
Anton Jerina, Claridge, Pa.

Mat. Kamin, Forest City, Pa.
Frank Trebetz, Export, Pa.
Vide Rovaneš, Conemaugh, Pa.

Podružnica Frank Sakser, Cleveland, O.
J. Resnik, Cleveland, O.

Chas. Karlinger, Cleveland, O.
L. Balant, 1777 E. 29th St., Lorain, O.

J. Kumse, 1735 E. 33rd St., Lorain, O.
Matt. Slapnik, Collinwood, O.

Ant. Kikel, 1116 Franklin Ave., Youngstown, O.
Frank Hočvar, Bridgeport, O.

H. Svetlin, 1016 St. Clair Ave., Sheboygan, Wis.
John Stampfel, 827 Indiana Ave., Sheboygan, Wis.

Aug. Kollander, 575 Reed St., Milwaukee, Wis.
Frank Skok, West Allis, Wis.

John Obereh, De Pue, Ill.
Mat. Ogrin, 1436 Sheridan Rd., Waukegan, Ill.
Fr. Petkovšek, Waukegan, Ill.

Frank Bambič, 1107 1/2 N. Hickory Ave., Joliet, Ill.
Math. Komp, La Salle, Ill.

F. Cherne, So. Chicago, Ill.
Fran kJurjovec, Chicago, Ill.

J. B. Verbič, Aurora, Ill.
Frank Skrabec, Stockyard St., Denver, Colo.

Peter Chulig, Pueblo, Colo.
Frank Janeč, Pueblo, Colo.
John Germ, Pueblo, Colo.
Mike Pencil, Ringo, Kans.
Frank Režišnik, Cherokee, Kans.
Rok Firm, Frontenac, Kans.
Peter Schueler, 613 N. 4th St., Kansas City, Kans.

Frank Gregorka, Little Falls, N. Y.
Karl Strniša, Gowanda, N. Y.
Math. Kobe, Calumet, Mich.

Fr. Križman, Chisholm, Minn.
Jakob Petrich, Chisholm, Minn.
Louis Perushek, Ely, Minn.

Geo. Kotze, Eveleth, Minn.
Louis Vesel, Gilbert, Minn.
Joe Adamich, Hibbing, Minn.

M. Grabrijan, St. Louis, Mo.
A. Rudman, Indianapolis, Ind.
L. Bolskar, Clinton, Ind.

Fr. Vodopivec, Kitzmiller, Md.
Gregor Zobeč, Klein, Mont.
Anton Justin, Rock Springs, Wyo.

Jakob Laushin, 706 Kansas St., San Francisco, Cal.
Gregor Porenta, Black Diamond, Wash.

NAZGANILO IN PREPOROČILO.
Cenjenim rojakom v Illinois nazganjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Pleško,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. — Upati je, da mu bodo šli rojaki v vseh ozirih na roko.

Uredništvo.

MODERNO UREJENA TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSNE TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETE,
CENIKI I. T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Velika zaloga vina in žganja.

Rdeče vino v sodih ..... 75c. galon
v galonah pa po..... \$1.00 ..
Belo vino v sodih ..... \$1.00 ..
v galonah pa po..... \$1.25 ..
Sod za 50 galon je zastoj; sod za 28 galon se mora plačati.
Drožnik 4 galone za \$11.00
Brinjevec 12 steklenic za \$12.00
Brinjevec 4 galone (sodček) za \$16.00

MARIJA GRILL,

5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio.

Darujte par centov slovenskim trpinom v domovini!

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR

za navadno leto 1917

obsega razen koledarskega dela tudi sledeče:

Pesmi:

Padlim. — Vojakov grob.

Članki in povesti:

Evropska vojna. — Samo pes. — Mir. — K zadnji irski vstaji. — Soparica. — Umirajoči. — Značilna listina. — Kaj se izve v železniškem vlaku o razmerah v Mehiki. — Kitajska sol. — Bodoča vojna. — Hvaležnost. — Vojna tehnika v starem veku. — Usmrčenje. — Japonske ženske. — Mož za pečjo. — Kdo je predsednik republike Švice? — Iz dna. Osvojitev Gorice po štirinajstmesčnih bojih. Zopet izvoljeni predsednik. — Ko bo vojna končana. — Balkanska železnica. — V ljubljanski bolnišnici. — Ganljiva povest. — Zakaj? — Zrakoplovec in njegov stroj. — Grožnja. — Hotel. — Med cowboys. — Z brzovlakom. — Bitka ob Sommi. — Težak slučaj. — Psi v nemški armadi. — Kap. — Lov na leve. — Nekaj o ameriškem kapitalu v Mehiki. — Čaša kave. — Mrtva luna. — Potovanje po Mezopotamiji. Podražanje živil v Franciji. — Francoska legija tujcev. — Temna in zapletena zgodba. — Iz zgodovine umetnih udov. — Nekaj o kinematografu. — S patroljo. — Dve leti. — Izgube v svetovni vojni. — Umrli cesar Franc Jožef. — Rekord svetovne vojne.

Slike.

Avstrijski vojaki grade pot ob strmih obrežju. — Avstrijska gorska baterija na pohodu. — Prizor iz razstreljene Gorice. — Avstrijski alpinci v predoru. — Solkanski most. — Prizor iz razstreljene Gorice. — Avstrijski rezervisti. — Prihod Italjanov v Gorico. — Mestna hiša v Gorici. — Prizor iz osvobjene Gorice. — Državni kolodvor v Gorici po obstreljevanju. — Slovenska bolniška strežnica. — Operacija na nogi. — Prizor iz ljubljanske bolnišnice. — Strelni jarki pri Gorici. — Sv. Višarje. — Pogled na gorško okolico. — Prizor iz Kobarida. — Kanal, katerega so Lahi razstrelili. — Prizori iz bitke pri Podgori. — Avstrijska kavalerija na južni fronti. — Italijanska gorska artilerija. — Avstriji razdirajo žičnato ograjo. — Kormin. — Razvaline cerkve v Kostanjevici na Krasu. — Bosenski kmeti, ki prevažajo municijo na laški fronti. — Skupina delegatov X. glavnega zborovanja J. S. K. J. — Desetletni srbski vojak v avstrijskem vjetništvu. — Zakop. — Avstrijska baterija na soški fronti. — Aparat za metanje min. — Vojna procesija na Jesenicah. — Avstrijski municijski transport. — Avstrijski vojaki plezajo v gorsko postojanko. — Roveret.

Šala. — Zanimivosti. — Oglasi.

Koledar stane 35 centov.

Naročajte ga pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 CORTLANDT STREET,

NEW YORK CITY, N. Y.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

STENSKO MAPO CELE EVROPE \$1.50

VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZJEDINJENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELE SVET, CENA \$1.50.

ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRANJSKE IN DALMACIJE Z MEJO AVSTRO-OGRSKE Z ITALIJO. — CENA JE 15 CENTOV.

CENA SAMO 25 CENTOV.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt St.,

New York, N. Y.